

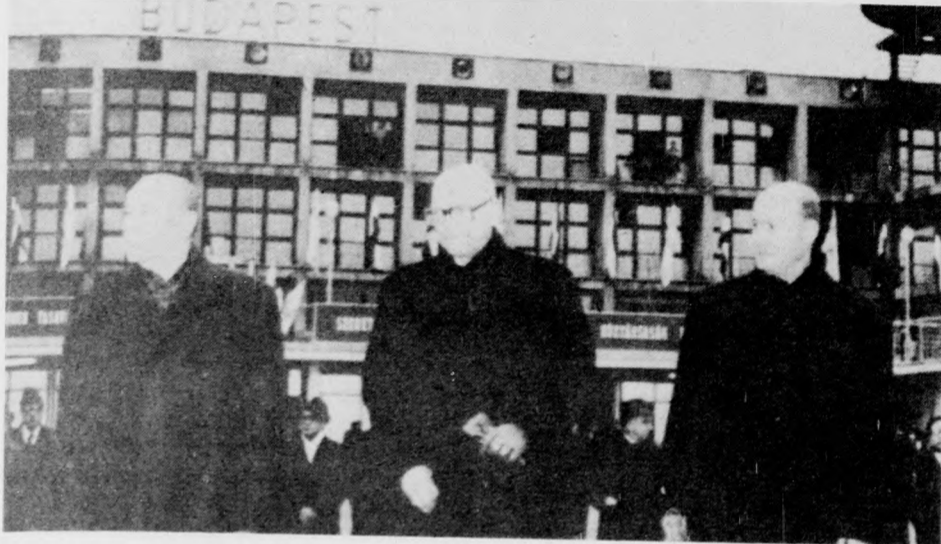

Mai számunkban:

Rangok, hatáskör nélkül
Törvény után
3. oldal
Panaszkönyvi bejegyzések
és ami mögöttük van
4. oldal
„Szívemhez nőtt a pusztai
ember”
5. oldal

Budapestre érkezett Urho Kekkonen

Koszorúzás a Hősök terén
Kekkonen látogatása Kádár Jánosnál
és Losonczi Pálnál

Kádár János, Urho Kekkonen és Losonczi Pál a Ferihegyi repülőtéren

Urho Kekkonen, a Finn Köztársaság elnöke — Kádár Jánosnak, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottsága első titkárnak és Losonczi Pálnak, a Magyar Népköztársaság Elnöki Tanácsa elnökének meghívására — szerdán hivatalos látogatásra Magyarországra érkezett.

A finn államelnök kíséretében Budapestre érkezett Keijo Korhonen külügyminiszter, Kustaa Vilkkuna akadémikus, Veikko Saarto parlamenti képviselő, a finn népi demokratikus unió parlamenti csoportjának elnöke, Jaakko Iloniemi, a külügyminisztérium politikai főosztályának vezetője, Kaarlo Yrjö-Koskinen, a külügyminisztérium tanácsadója, Juhani Suomi, a külügyminisztérium osztályvezetője, Jukka Seppinen, a külügyminisztérium osztálytitkára Paul Jyrkkänkallio, a Finn Köztársaság budapesti nagykövete a magyar fő-

városban csatlakozott az elnök kíséretéhez.

A Finn Köztársaság elnökét és kíséretét ünnepélyesen fogadták a Ferihegyi repülőtéren, ahol több ezer fővárosi dolgozó gyűlt össze a hazánkba látogató államfő üdvözlésére. A repülőtérre finn és magyar zászlók, üdvözlő feliratok díszítették. A főpület előtt csapatzászlóval felsorakozott a néphadsereg díszegysége.

A fogadtatásra megjelent Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Losonczi Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, László György, a Minisztertanács elnöke, dr. Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Havasi Ferenc, a Minisztertanács elnökhelyettese, Cseterki Lajos, az Elnöki Tanács titkára, Puja Frigyes külügyminiszter, Bondor József építészeti és városfejlesztési miniszter, Czinege Lajos vezér-

redes, honvédelmi miniszter, Keserü Jánosné könnyűipari miniszter, Pozsgay Imre kulturális miniszter, dr. Romány Pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, dr. Simon Pál nehézipari miniszter, dr. Ortutay Gyula akadémikus, az Elnöki Tanács tagja, Széppölggy Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke, dr. Matusek Tivadar, a Magyar Népköztársaság helsinki nagykövete, s a politikai, a gazdasági, a kulturális élet több más vezető személyisége. Jelen volt a fogadtatásnál a budapesti diplomáciai képviselők számos vezetője és tagja. Ott voltak a magyarországi finn kolónia tagjai is.

Néhány perccel 12 óra előtt tűnt fel a finn államelnök különgépe, amelyet a határtól a magyar légi-erők vadászgépkötéléke kísért Budapestre. Kádár János és Losonczi Pál baráti kézfogással üdvözölte a repülőgépből kilépő Urho Kekkonent és kíséretét. Díszjel harsant, a katonai egység parancsnoka jelentést tett Urho Kekkonennek, majd felcsendült a finn és a magyar himnusz, s közben 21 tüzérségi díszlövés adta hírül a finn államelnök megérkezését. Urho Kekkonen Kádár János társaságában ellépett a díszzászlóalj előtt és köszöntötte a katonákat. Üttörök virágcsokrokat nyújtottak át a vendégeknek, akik ezután üdvözölték a fogadtatásukra megjelent magyar vezető személyiségeket, majd a diplomáciai képviselők vezetőit és tagjait. Urho Kekkonen Kádár Jánossal együtt elhaladt a fogadtatásra eljött fővárosi dolgozók hosszú sorai előtt, s barátságosan intgetve köszöntötte őket. A budapestiek finn és magyar zászlócskákkal, éljenzve, meleg szeretettel köszöntötték a finn államelnököt.

(Folytatás a 2. oldalon)

Befejeződtek a szovjet-jugoszláv tárgyalások

Leonyid Brezsnyev visszaérkezett Moszkvába

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára jugoszláv gyártmányú Zaszta-101 típusú személygépkocsit kapott ajándékba Joszip Broz Tito elnöktől. Brezsnyev kipróbálja az autót

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára jugoszláviai baráti látogatásának harmadik napján, szerdán délelőtt folytatta tárgyalásait vendéglátójával, Joszip Broz Tito államfővel, a JKSZ elnökével.

A belgrádi sajtó változatlanul vezet helyen, fényképekkel gazdagon illusztrált beszámolóiban foglalkozik a szovjet-jugoszláv csúcstalálkozóval. A szerdai Borba rámutat: Leonyid Brezsnyev és Joszip Broz Tito eddigi tárgyalásain megelégedéssel állapította meg, hogy a két párt és állam együttműködése magas színvonalat ért el, és a mostani szilárd bázison, az ismert elvek alapján széles körű lehetőségek

vannak további bővítésére és mélyítésére. A lap aláhúzza, hogy a megbeszélések kezdetétől fogva szívesleg légkör, őszinteség és bizalom jellemezte.

A szerdai Politika elsőoldalas jelentésének címében szintén azt emelte ki, hogy „Az ismert elvek alapján nagy lehetőségek vannak a szovjet-jugoszláv együttműködés továbbfejlesztésére.

A szerda délelőtti zárómegbeszélések követően Leonyid Brezsnyev és Joszip Broz Tito aláírta az SZKP KB főtitkárának belgrádi látogatásáról és tárgyalásairól szóló közös közleményt.

Röviddel ezután Tito elnök rezidenciája, a Beli Dvor előtt ünnepélyes keretek között elbúcsúzott magas rangú vendégétől és Leonyid Brezsnyev kíséretének tagjaitól. Díszegység sorakozott fel, 21 ágyú sortűze dördült és a zenekar eljátszotta a két ország himnuszát. Brezsnyev és Tito forró öleléssel búcsúzott.

Az SZKP KB főtitkára és kísérete ezt követően Sztane Dolanc, a JKSZ KB Elnöksége Végrehajtó Bizottsága titkárnak és más jugoszláv személyiségeknek a társaságában a belgrádi repülőtérre hajtottak, ahonnan a szovjet küldöttség a déli órákban elutazott Jugoszláviából.

Leonyid Brezsnyev Jugoszlávia területét elhagyva táviratban mondott köszönetet Joszip Broz Tito jugoszláviai államfőnek, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége elnökének, valamint a JKSZ Központi Bizottságának, Jugoszlávia testvéri népeinek az SZKP és a szovjet nép iránti kinyilvánított őszinte barátságáért, azért a melegséért, vendégszeretért és szívélyességért, amellyel az SZKP KB főtitkárát és kíséretét jugoszláviai tartózkodása idején körültekintően fogadták.

„Nagyrá értékelem tárgyalásaink eredményeit, amelyek újabb bizonyosságot szolgáltatnak mindkét fél elkövetéséről, hogy országaink népei a szocializmus és a béke érdekében következetesen továbbfejlesztik a baráti szovjet-jugoszláv kapcsolatokat” — hangoztatja Leonyid Brezsnyev távirata.

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára, aki Joszip Broz Titónak, a Jugoszláv Szocialista Szövetségi Köztársaság elnökének, a Jugoszláv Kommunista Szövetsége elnökének meghívására november 15-től 17-ig baráti látogatást tett Jugoszláviában, szerdán Belgrádból visszaérkezett Moszkvába. (TASZSZ)

(Folytatás a 2. oldalon)

Befejezte munkáját a fogyasztási szövetkezetek kongresszusa

A fogyasztási szövetkezetek VIII. kongresszusa szerdán reggel ismét plenáris üléssel folytatta munkáját. A tanácskozáson részt vett Sárlos István, az MSZMP Politikai Bizottságának tagja, a Hazafias Népfront Országos Tanácsának főtitkára, Párdi Imre, az MSZMP KB gazdaságpolitikai osztályának vezetője, dr. Korom Mihály igazságügyminiszter. Részt vett a tanácskozáson Jean Delattre, az SZNSZ Központi Bizottságának tagja és 12 külföldi ország szövetkezeti delegációja is.

A kongresszus meghallgatta a szekciósülésokról szóló jelentéseket, amelyeken megválasztották az ágazati választmányok tagjait, vezetőit is.

A fogyasztási és értékesítő szövetkezetek szekciójának munkájáról Ocskó Imre, a kisteleki ÁFÉSZ elnöke adott számot. A 19 felszólaló állást foglalt amellett, hogy a kétszázötvennél kedvező társadalmi és gazdasági feltételek között a tervezett fejlesztések sorában változatlanul az alapvető cikkek forgalmának növelését célzó intézkedések állnak az első helyen. Ezen belül is a fő feladat a falusi lakosság alapellátásának javítása, a kis települések bolthálózatának korszerűsítése, az ABC-program megvalósítása útján. Egyidejűleg kifejezték azt a meggyőződésüket, hogy a szövetkezeteknek korszerű egységeikkel részt kell venniük Budapest és más városok lakóinak ellátásában, a mun-

kaszta-101 típusú személygépkocsit kapott ajándékba Joszip Broz Tito elnöktől. Brezsnyev kipróbálja az autót

379 takarékszövetkezet küldötteinak tanácskozással Tóth Jánosné, a csákvári takarékszövetkezet elnöke számolt be. Mivel a betétgyűjtés a tagság érdeke mellett népgazdasági szempontból is a legfontosabb takarékszövetkezeti feladat, kérték a szövetkezet részvételét minden olyan konstrukcióban, amelynek keretei között tevékenységük társadalmi haszonnal járhat. Megelégedéssel vették tudomásul a küldöttek hogy a tevékenységük köré a közeljövőben néhány új szolgáltatással bővíthet. A következő években fokozni kívánják a takarékszövetkezetek a háztáji és egyéb kisgazdaságok termelésének fejlesztését szolgáló kölcsönök nyújtását.

A 180 000 tagot tömörítő 1302 lakásszövetkezetet képviselő szekció munkájáról Bakos János, a békés-

Brezsnyev távirata Kádár Jánoshoz

Leonyid Brezsnyev, az SZKP KB főtitkára Jugoszláviából a Szovjetuniónba visszatérőben a repülőgépfedélzetéről a következő táviratot intézte Kádár Jánoshoz, az MSZMP KB első titkárához:

„Hazatérve Jugoszláviából, a testvéri Magyarország felett átrepülve forró üdvözlémet küldöm Önnek, kedves Kádár elvtárs, és az Ön személyében az egész baráti magyar népek, és őszintén kívánok boldogulást, valamint további sikereket a szocialista építésben, a XI. kongresszus határozatainak végrehajtásában”. (MTI)

Szocialista országok kulturális együttműködése

November 16-án és 17-én Szófiában tanácskozást tartottak a kulturális együttműködés kérdéseiről 9 szocialista ország kommunista és munkáspártjainak képviselői.

A találkozón a Bolgár Kommunista Párt, Csehszlovákia Kommunista Pártja, a Kubai Kommunista Párt, a Lengyel Egyesült Munkáspárt, a Magyar Szocialista Munkáspárt, a Mongol Népi Forradalmi Párt, a Német Szocialista Egységpárt, a Román Kommunista Párt és az SZKP Központi Bizottságán működő illetékes osztályok képviselői vettek részt.

A tanácskozás tárgyszerű, alkotó elvtársi légkörben zajlott le. (MTI)

ÖNAPTÁR

1946. november 17. 67 éves korában — professzor.

1879-ben, s orvosi tudományok doktora lett. Budapesti Orvostudományi Egyetem tanácsadó orvosa, majd 1912-től az I. számú Sebészeti és Zsigerek Sejtára lett, majd német főorvossá nevezészet professzor. Budapesti egyetemen, mű sebészeti klini-

1946-tól a klinika igazgatója s Orvostudományi Egyetem tanácsadó orvosa, majd 1912-től az I. számú Sebészeti és Zsigerek Sejtára lett, majd német főorvossá nevezészet professzor. Budapesti egyetemen, mű sebészeti klini-

AMENT a Kosz- z egyetem leg- parlamentjét ar hallgatói és rtottak tanács- vetemi ifjúsági ber 18-án, csü- örától kerül sor

JEJÜNK? A haj- gyi hét mai elő- a művelődési telka, a Megyei et főorvosa ad

POLITIKAI- KÖVETELMÉ- zik el tájékoz- útán fél 3-tól r. Zöld Sándor en.

SSZÓ. A haj- ysorozat kere- n este hat órá- us együttes ad

KÉPZŐMŰVÉ- t kiállítás Haj- ódési központ bemutatót no- hetik meg az

AS. Cseke Péter er szerepét a er Tamástól, a ál a Savoyban

NT az Árvácska filmfesztiválon. nagyját és a ermét Ranódy ésenek, illetve ékának ítélték

— SEGIT- adányi nagy- gi segítséget ytemi és fő- akik szakdol- anyagok fel- adányi témá-

R KÉPZŐMŰ- nyított kiál- ódium terem- vember 26-ig között tekint-

K. A Megyei szervezési cso- meg a Nép- Iroda kiad- veltetéséhez alógust bocsá- rendelkezésé-

ÉSZETI EM- re Pécs bel- zádai alakok- a jövőben a eit őrzi.

AL NÖVEKE- bihar megyei kedelmi for- hónapjában. hoz képest a a vegyes- emelkedett, ja tudósítónk

nel Erdei Fe- ntelik a no- 5 kecskeméti írótalálkozót. apján Erdei nyílik Kec- velődési köz-

Kekkonen Budapesten

A finn köztársasági elnök Kádár Jánosnál

(Folytatás az 1. oldalról)

köt. Az ünnepélyes fogadtatás a katonai díszegység díszmenetével zárult, majd a vendégek gépkocsikba szálltak és a magyar államférfiak társaságában — díszmotorosok kíséretében — szállásokra hajtottak. A főváros felbuzogott utcáin a budapestiek köszöntötték a Finn Köztársaság elnökét.

Urho Kekkonen, a Finn Köztársaság elnöke szerdán a Hősök terén megkoszorúztatta a magyar hősök emlékművét.

A koszorúzásnál jelen volt dr. Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Czinege Lajos vezérrezdes, honvédelmi miniszter, Szépvölgyi Zoltán, a Fővárosi Tanács elnöke, Nagy János

külgyminiszter-helyettes, dr. Matusek Tivadar, a Magyar Népköztársaság helsinki nagykövete, Nárá István vezérőrnagy, Farkas Mihály ezredes, a budapesti helyőrség parancsnoka, a Külgyminiszterium több vezető munkatársa. Jelen voltak a koszorúzáson Urho Kekkonen kíséretének tagjai is.

Urho Kekkonen, a Finn Köztársaság elnöke szerda délután látogatást tett Kádár Jánosnál, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkáránál.

A Központi Bizottság székházában lezajlott találkozóon szívélyes, baráti légkörben eszmecsere folytattak.

Urho Kekkonen, a Finn Köztársaság elnöke szerda délután látogatást

tett Losonczy Pálnál, az Elnöki Tanács elnökénél az Országsházában.

A szívélyes, baráti találkozó jelen volt Puja Frigyes külgyminiszter, dr. Matusek Tivadar, a Magyar Népköztársaság helsinki nagykövete, valamint Keijo Korhonen, a Finn Köztársaság külgyminisztere, Paul Jyrkänkallio, a Finn Köztársaság budapesti nagykövete és Jaakko Itoniemi, a külgyminiszterium politikai főosztályának vezetője.

A Népköztársaság Elnöki Tanácsa szerdán vacsorát adott Urho Kekkonen, a Finn Köztársaság elnöke tiszteletére az Országsház vadásztermében.

Részt vett a vacsorán Kádár János, a Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának első titkára, Losonczy Pál, a Népköztársaság Elnöki Tanácsának elnöke, Lázár György, a Minisztertanács elnöke, dr. Trautmann Rezső, az Elnöki Tanács helyettes elnöke, Havasi Ferenc, a Minisztertanács elnökhelyettese, Csaterki Lajos, az Elnöki Tanács titkára, Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter, Czinege Lajos vezérrezdes, honvédelmi miniszter, Keserű Jánosné könnyűipari miniszter, Pozsgay Imre kulturális miniszter, Puja Frigyes külgyminiszter, dr. Romány Pál mezőgazdasági és élelmiszerügyi miniszter, dr. Simon Pál nehézipari miniszter, s a politikai, gazdasági, a kulturális és a társadalmi élet több más vezető személyisége. A vacsorán részt vettek a finn államelnök kíséretének tagjai is.

A szívélyes, baráti hangulatú vacsorán Kádár János és Urho Kekkonen pohárköszöntőt mondott.

Szovjet-nepáli tárgyalások

MOSZKVA

Szerdán délután a moszkvai Kremlben megkezdődtek a hivatalos tárgyalások Nyikolaj Podgornij, a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának elnöke és Birendra nepáli király között, aki a Szovjetunió Legfelsőbb Tanácsának és a szovjet kormányoknak a meghívására kedden érkezett hivatalos látogatásra a Szovjetunióba. A nepáli király felesége és a kíséretében levő személyiségek, köztük Krisna Radzs Arjal külgyminiszter társaságában egy napot Taskentben, Üzbegisztán fővárosában töltött, s szerdán érkezett a szovjet fővárosba.

A hivatalos szovjet-nepáli tárgyalások első fordulójáról kiadott közlemény szerint Podgornij és a nepáli uralkodó baráti légkörben tárgyalt a két ország közötti kapcsolatok és az együttműködés különféle kérdéseiről. A szerdai első megbeszélésen mindkét fél kifejezte azt a szándékát, hogy az egyenlőség és a kölcsönös előnyök alapján fejlődő kapcsolatokat tovább bővítsék minden vonalon.

A legfelsőbb tanács elnöke és a himáljai el nem kötelezett állam uralkodója a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseiről is tárgyalt. (MTI)

Normalizálódik a helyzet Libanonban

BEJRÚT

Viktor Kopityin és Alekszandr Urazov, a TASZSZ tudósítói jelentik Bejrútból: a véres polgárháború tizennyolc hónapja után a libanoni fővárosban és az ország területének nagy részén béke van. „Gyorsan normalizálódik a helyzet Bejrútban” — ilyen cím alatt számolnak be a helyi lapok a békés élet helyreállításáról. Megnyitlak az iskolák és a felsőoktatási intézmények, egyes állami hivatalok, üzletek és filmszínházak. Ismét élénk a forgalom a bejrúti utcákon. Kedden a bejrúti nemzetközi repülőtéren hosszú hónapok óta első ízben szállt le repülőgép, a libanoni légitársaság gépe, amely a repülőtér újjáépít-

téséhez szükséges berendezéseket hozott. A légikikötőt ezen a héten akarják megnyitni a rendszeres légitársaság számára és hamarosan elkezdődik a tengeri kikötő helyreállítása is.

A polgárháborúnak 60 ezer halálos és mintegy 220 ezer sebesült áldozata van — közölte a libanoni tájékoztatói miniszter. Genfi sajtóértelmezésén a miniszter beszámolt 1 millió 700 ezer libanoni nyomorúságos helyzetről, a háború okozta súlyos károkról. Mint emlídték, igen nehéz a mezőgazdaság helyzete is. Az idej gabonatermés csupán egynegyede a szokásosnak és ez rendkívüli mértékben megnehezíti a közelítást.

Politikai tüntetés Londonban

A Heath-féle konzervatív kormány ideje óta a legnagyobb politikai tüntetés zajlott Londonban szerdán. A hatalmas tömegmozdulás ezúttal a munkáspárti kormány politikájának irányváltását követelte és az a tíz szakszervezet vezetése, amelyeknek a tagjait a legközvetlenebbül fenyegeti a szociális kiadások további csökkentése és a vele járó elbocsátások veszélye.

Reggel óta húsz különvonaton és autóbuszokon tucatjain érkeztek a dolgozók az ország minden részéből a fővárosba, a nagy parlament üntetésre.

A 61 láda ezüst visszatér Lengyelországba

A francia kormány úgy döntött, hogy 36 év után visszaadja Lengyelországnak azt a 61 láda ezüstöt, amely eredetileg a lengyel nemzetvédelmi alap része volt. A kincs pénzbeli értéke óriási — 2400 kg ezüstből van szó —, de történelmi becsé is jelentős.

Közvetlenül a második világháború kitörése előtt gyűjtést indítottak Lengyelországban a lakosság körében, hogy ezzel segítsék az ország felfegyverzését. Amikor a hadsereg összeomlott a náci túlerő tá-

Befejeződött a SZÖVOSZ kongresszusa

(Folytatás az 1. oldalról)

vább a közgyűlés határozatképességének kérdésében.

Dr. Molnár Frigyes értékelve a kongresszus munkáját, elmondta, hogy a tanácskozáson szót kapott 88 küldött és az írásban beadott észrevételek, javaslatok nagyban elősegítették, hogy a szövetkezetek az elkövetkező években is a velük szemben támasztott igényeknek megfelelően végezhessék munkájukat.

Az összefoglalót követően a kongresszus egyhangúlag elfogadta az országos tanács beszámolóját, a felügyelő bizottság jelentéséről, a fogyasztási szövetkezetek gazdasági és társadalmi tevékenységének továbbfejlesztéséről szóló határozatot, állást foglalt a szövetkezeti törvény, a fogyasztási szövetkezetekről szóló törvényerejű rendelet és a lakás-szövetkezeti jogszabályok továbbfejlesztéséről, valamint módosította a SZÖVOSZ alapszabályát.

A jelölt bizottság előterjesztése alapján további 34 jelölt megválasztásával egészítették ki a megyei küldöttgyűléseken már a kongresszus előtt megválasztott országos tanács tagok körét. Az új országos tanács megtartotta első ülését, megválasztotta a 15 tagú elnökséget, a 9 tagú felügyelő bizottságot, a 25 tagú nöbizottságot, és a 21 tagú ifjúsági bizottságot, valamint a tisztviselőket.

A 133 tagú országos tanács elnöke ismét dr. Molnár Frigyes, elnökhelyettesek: Bartolák Mihály, dr. Kovács Sándor és Patay János. A felügyelő bizottság elnöke újra Nánási László lett. A nöbizottságot Nagy Józsefné, a szarvasi ÁFESZ elnöke, az ifjúsági bizottságot Gerháth Géza, a gyöngyösi ÁFESZ osztályvezetője irányítja.

Dr. Molnár Frigyes osztravával szerdán a déli órákban ért véget a fogyasztási szövetkezetek VIII. kongresszusa. (MTI)

• RÖVIDEN • RÖVIDEN • RÖVIDEN •

AMMAN. Az ammani Intercontinental Hotel négyórás tűzharc után foglalták vissza a jordániai hadsereg különleges alakulatai. A kormány szerda esti bejelentése szerint az akció során heten vesztek életüket: a szálloda személyzetének két tagja, két katona, és a terroristák közül hárman. Öt sebesült szállították kórházba a hivatalos közlés szerint, amely beszámol arról is, hogy a terroristák akciója a „fekete június” elnevezésű szélsőséges szervezet tervelte ki és hajtott végre.

BUDAPEST. Apró Antal, az országgyűlés elnöke, aki parlamentari küldöttség élén hivatalos látogatáson Iránban tartózkodott, szerda délután hazaérkezett. A delegációt a Ferihegyi repülőtéren Inokai János, az országgyűlés alelnöke, Garai Róbert külgyminiszter-helyettes, valamint az országgyűlés több tisztviselője fogadta.

BÉCS. A közlekedéskutató országos szervezetek bécsi központjában szerdán tovább folytatták a gazdasági bizottság ülését. Források szerint a szakértők közül álló csoport előrehaladt munkájában, felmérte a nyugati világban végbe ment inflációs hatásokat és teljes egyetértés mutatkozott arra vonatkozóan, hogy a gazdasági bizottság a közlekedés emelésére tesz előterjesztést a miniszteri konferencián.

BUDAPEST. Biszku Béla, a Magyar Szocialista Munkáspárt Politikai Bizottságának tagja, a Központi Bizottság titkára szerdán, a KB székházában fogadta Gheorghé Panát, a Román Kommunista Párt Politikai Végrehajtó Bizottságának tagját, a Román Szakszervezetek Általános Szövetségének elnökét.

RÓMA. Carlos Andres Perez venezuelai elnök négy napos hivatalos látogatásra Rómába érkezett. A venezuelai államfő első ízben tesz hivatalos látogatást a Vatikánban és Olaszországban. A vendéget a római katonai repülőtéren Leone államfő és a kormány több tagja fogadta.

BÉCS. Karamanlisz görög miniszterelnök szerdán befejezte háromnapos hivatalos látogatását Ausztriában. A kormányfő eredményeként nevezték bécsi látogatását és közölte, hogy a megbeszélések során időszerű nemzetközi kérdéseket és a kétoldalú kapcsolatokat helyzetét vitatták meg. Karamanlisz a bécsi repülőtéren Bruno Kreisky kancellár, Willibald Pahr külgyminiszter és más hivatalos személyiségek kíséretében távozott.

BUDAPEST. Gáspár Sándor főtitkár és a szaktanács más vezetői szerdán, a SZOT székházában fogadták a Gheorghé Pana elnök vezette román szakszervezeti küldöttséget. A baráti találkozó után megkezdődtek a két küldöttség hivatalos tárgyalásai.

RÓMA. A katonai ügyészség fellebbezése egyelőre felfüggesztette Herbert Kappler, volt SS-vezredes szabadlábra helyezését. A fellebbezés elbírálásáig Kappler őrizet alatt marad és nem hagyhatja el Olaszországot.

GENF. A Rhodesia jövőjével foglalkozó genfi értekezlet brit elnöke, Ivor Richard szerdán Huzorewa püspökkel, a zimbabwei afrikai nemzeti tanács egyik vezetőjével tárgyalt az ország jövőjéről átmeneti kormányának megalakításával kapcsolatos kérdésekről.

Megkezdik a Keleti-főcsatorna hidjának javítását

PÉNTEKTŐL IDEIGLENES FORGALOMKORLÁTOZÁS

A KPM Közúti Igazgatósága közli, hogy a 4-es számú főúton Kaba és Hajdúszoboszló között, a Keleti-főcsatorna megrongálódott hidjának javítását 1976. november 19-én megkezdik és várhatóan három hét alatt befejezik.

A hidjavítás miatt a 4-es számú főút kabai útszakasza és a hajdúszoboszló-nádudvari útelágazás közötti szakaszán az alábbi forgalomkorlátozást vezetik be:

1976. november 19-én 8 órától 1976. november 22-én 10 óráig 1,5 tonna súlykorlátozás, valamint 3 méter magassági és szélességi korlátozás nyer bevezetést. Ezen időszakban a hidpályán 5 kilométer/óra sebességkorlátozás, 70 méter legkisebb követési távolság és időszakos forgalomirányítás lesz.

1976. november 22-én 10 órától 1976. november 24-én 10 óráig minden járműforgalom tilos!

1976. november 24-én 10 órától

a munkálatok befejezéséig 1,5 tonna súlykorlátozás, 3 méter magassági és szélességi méretkorlátozás, továbbá a hidpályán 5 kilométer/óra sebességkorlátozás és 70 méter legkisebb követési távolság nyer bevezetést.

A forgalomkorlátozás ideje alatt a korlátozás alá eső járművek a Kaba-Nádudvar-Hajdúszoboszló kijelölt terelő útvonalon közlekedhetnek, a korlátozás alá eső útszakaszt a hid kivételével a helyi termelőszövetkezetek külön útvonal-egyezményével rendelkező járművei vehetik célforgalomra igénybe.

A biztonságos munkavégzés és balesetmentes közlekedés érdekében kéri a KPM Közúti Igazgatósága a járművezetőket, hogy a korlátozás alá eső útszakaszon és a hidpályán fokozott óvatossággal közlekedjenek, és feltétlenül tartsák be a közúti jelzőtáblák és a forgalomirányító személyzet utasításait.

FÜLSÉRTŐ LEMEZ

A lemez már oly régi, hogy tulajdonképpen nem is érdemelne különösebb figyelmet. Idővel idősebbé válik, elveszik, leforgatják, s hangja bármennyire is kopott, helyenként fülsértő, még kellemes fel is erősítik. Hogy mindenhová eljusson, ahová kell. Hogy elérje a kellő hatást.

Most, rövid időközrel, két változatát is megismertük. Úgy is mondhatnánk: tanúi lehettünk, miként lehet két variációt egy témára hangszerelni. A téma: a fegyverkezés. A variációkat ezúttal előbb Luns, a NATO főtitkára, majd Kissinger, a bűcsúzó amerikai külgyminiszter szelaltatta meg.

Semmi kétség afelől, hogy mindketten egyformán tudják: amit az állítólagos szovjet veszélyről, a szovjet rakétafejszerek — úgy mond — fenyegetéséről mondanak, az nem egyéb blöffnél. Mégis megpróbálták játszani a régi húrokon,

amelyek szükségképpen csak avított dallamok díszharmonizációk voltak képekkel megszólaltatni. Az Egyesült Államok Virginia államában, pontosabban Williamsburgban ülésezik az Atlanti Tanács 15 tagállamának parlamenti képviselőiből álló testület. Luns hozzájuk intézett szavai nem keltettek különösebb meglepetést: a képviselők megszokták már, hogy a NATO mindenkori főtitkára az évvégi ülésen mindig előhozakodik a fegyverkezési hajszák fokozásának szorgalmazásával.

Legfeljebb a megfogalmazás módja változik. Most például Luns nem feledkezett meg arról, hogy hangsúlyozza: a fegyverkezés ütemét még akkor is fokozni kell, ha néhány tagállam „nehéz gazdasági helyzete” ezt gátolni látszik. Elképzelhető, milyen fogadtatásban részesült a főtitkár beszéde például az olasz közvéleményben, amely a köztársaság fennállásának legsú-

lyosabb válságával bajlódva néz a tél elébe. Vagy Nagy-Britanniában, amelynek valutáját egyelőre a külföldi „verátömlésztések” sem képekkel tartani, oly mértékben zuhan a font értéke.

Kissinger már óvatosabban fogalmazott. Elvégre egy leköszönő külgyminiszternek is vigyázni kell tekintélyére. Ezért nyomatékosan figyelmeztetett az új SALT-egyezmény megkötésének szükségességére.

A NATO-parlament ülésének harmóniáját tekintve a főtitkár és az amerikai külgyminiszter beszéde tökéletesnek mondható. Annál feltűnőbb, hogy a bizottság felkérésére egy holland képviselő által készített javaslat sehogysam illett ebbe az összhangba. Pieter Dankert ugyanis nem állította megfogalmazni: a Szovjetunió katonai erejének NATO-beli hivatalos megítélését „eltulzott és leegyszerűsített”. Hozzátette: az ebből levont helytelen következtetés már sok szerencsétlenséget zúdított a világra.

Nincs a szótól, hisz fölérendelt, kisebb vagy tevékenységét munkáját legyen az, üzemgospitvány és cselekedései arányban számolás szerinti, a kódási sőt Figyelmes ugyanis mint a súly, a lelősség.

Szó sin telkét s. Meglehető beszélhet, amelynek nem tűnt. Zetek, int tak megb új és új szervezete jelentőség piackutató diagsztott tályt. Jón ilyen meg az illeték enged rés beleszólás kereskedő löje lehet anyaggazd köre nem hatott, mi méket, ar hozta a szintén ki

RE
A

A Budapesti rekonstrukció forintból a debrint kap letberuházra pedig 1 gyáregység korszerűbb gépeket áll színvonalos tőgépgyár meg is kez

receni gyártott gépek berendezés munkáját.

A rekonstrukcióval az évi 500 millió darabba le a gépek értéke közel lesz.

A közlekedés rekonstrukciók szociális mellynek a cíót határol 1977. no Egyébként már az új Új konyha zók jobb s

Rangok, hatáskör nélkül

Nincs okunk tartózkodni a rangszótól, hiszen természetes az alá-és fölérendeltség akkor, ha emberek kisebb vagy nagyobb csoportjainak tevékenységét — főként termelőmunkáját kell megszervezni. A rang, legyen az művezető, vezérigazgató, üzemfőnöki, osztályvezető, jogositvány bizonyos cselekedetekre és cselekedetsorokra, s ezekkel arányban felelősségvállalásra, beosztásra kötelez. Forma, papír szerint, a vállalati, intézményi, működési sémát felületesen szemlélve. Figyelmesebb vizsgálódás nyomán ugyanis rájövünk: több a rang, mint a hatáskör, nagyobb a cím súlya, mint a vele járó jog és felelősség.

Szó sincs véletlen, elszört kivételként szabályt erősítő esetekről. Meglehetősen általános jelenségről beszélhetünk, olyan hagyományról, amelynek léteire ugyan szűkül, de nem tűnt el. Hosszú időn át a vállalatok — s hasonlóan a szövetkezetek, intézmények — úgy próbálták megbirkózni felelősségükkel, hogy új és újabb részekkel bővítették a szervezetet. Megnőtt az értékesítés jelentősége, tehát létrehozták a piackutató csoportot, főosztályt, dagasztották a kereskedelmi osztályt. Jónéhányan megkapták az ilyen meg olyan rangot, de kiderült: az illetékes igazgatóhelyettes nem enged részéről semmiféle érdemi beleszólást az ügyekbe. Azután: a kereskedelmi főosztály csak szemlélője lehetett annak, mit csinál az anyaggyártó osztály, hatásköre nem terjedt ki oda, s kénytelen volt, míg elszökte az anyagterméket, amelyet az anyagbeszerzők hozta alapanyagból készítették, szintén küszködve a műhelyekben,

üzemekben. Látszatra a szervezet rendben volt, a munka mégis akadózott.

Hagyjuk most azt a szerencsére nem sűrű esetet, amikor valaki „végkielégítésként”, esetleg kétes szívességek jutalmaként kap rangot, mindenféle hatáskör nélkül. Kecsképszórából királyságra megy, mondják az ilyen emberre valamikor, azt sem hallgatva el, hogy képebbesében királyként is megmarad kecsképszórnak. Fontosabb, mert sűrűbb az előbbieknél az, amikor a vállalati szervezet csak a rangot adja, de megtagadja a rang gyakorlásának feltételeit, nem jelöli ki a jog- és hatáskört, a felelősségi rendszerben elfoglalt helyet, nem szabja meg a célokat, nem bocsátja a rang birtokosának rendelkezésére a célok elérésének erkölcsi, dologi eszközeit. Korántsem irigységből, felületességből történik így, hanem mert a vállalati szervezet legfőbb formálói valójában nem értik igazán teendőiket. Úgy hiszik, a pusztá kinevezési határozat egyenlő bizonyos feladatok megoldásával, letehetik tehát azok gondját. Később ők csodálkoznak a legjobban, ha mégsem mozdul előlre semmi, mondván, „hiszen kineveztük oda”... Miért nem boldogult? Mert csak rangot kapott. Formális lehetőséget, s vele formális felelősséget. Ha nagyon becsületes, teljes szívvel igyekvő ember, akkor szenvedett emiatt. Ha azonban a dolgok könnyebb végét kereső, akkor húzót egyet a vállán, ha a főnökségnek jó így, nekem is megfelel, ezzel intézve el lehetetlen helyzetét.

Elgondolkoztató néhány szám-

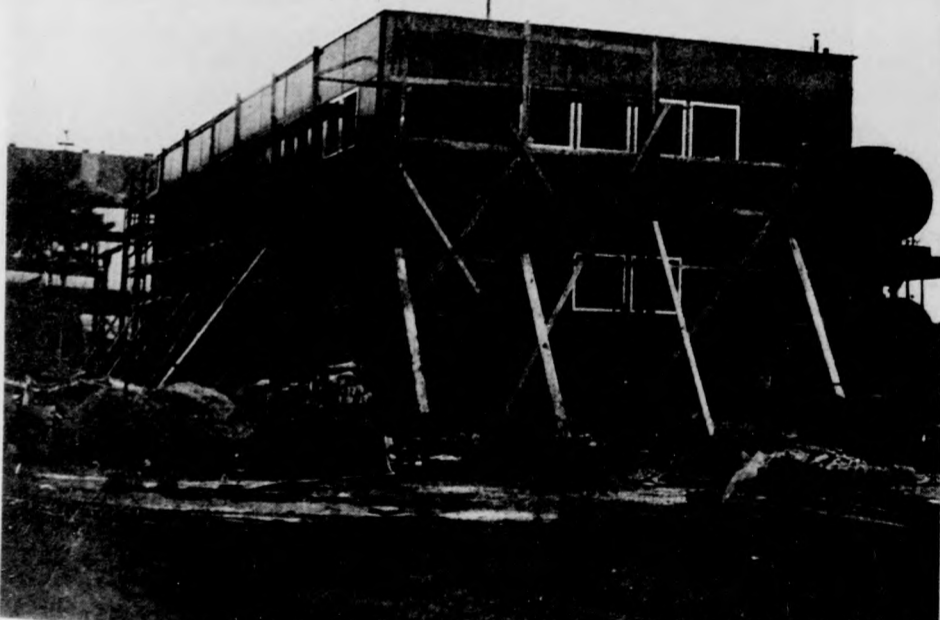
adat. Az, hogy a szocialista iparban 1960 és 1975 között 93 ezerről 159 ezerre nőtt az adminisztratív és 97 ezerről 160 ezerre a műszaki alkalmazottak száma. Persze, a növekedés egy része indokolt, természetesen a növekedés a gazdasági egységek önállósága fokozódásának, ám az is kétségtelen, hogy sok hatáskör nélküli rang, beosztás rejlik e bővülés mögött. S nemcsak ipari gond ez, hiszen például az építőipari közös vállalkozásoknál az 1970-es 19 ezres munkáltszáma 1975-re 17,6 ezerre csökkent, ugyanakkor az alkalmazottak 2700 fős táborába 3300-ra gyarapodott. Vajon attól lesz jobb a munka, ha a művezető fölött ott áll egy főművezető, ha az üzemvezetőnek két helyettese is van, s a főosztályvezető a valóságban mindössze három embert „vezet”?

Napjaink bokros teendőinek első sorában áll a vállalati szervezet korszerűsítése, mint az üzem- és munkaszervezés ésszerűsítésének elengedhetetlen része. E feladat azért égetően sürög, mert alapja, vagy sarkköve a munka társadalmi hatékonysága növelésének, a vállalatokkal szemben támasztott magasabb követelmények teljesítésének. A rang önmagában nem biztosítja a sikeres munkának, s még kevésbé, ha pusztá cím, papírtartalék. A rang nem a szép hangzástól kapja meg súlyát, tekintélyét, ez csak a munka, a cselekvés, a jogok és kötelezettségek gyakorlása, teljesítése teremti meg mások és — a rang viselői előtt.

Lázár Gábor

REKONSTRUKCIÓ A BFK-NÁL

A Budapesti Finomkötöttáru-gyár rekonstrukciója körülbelül 800 millió forintba kerül. Ebből az összegből a debreceni gyár 285 millió forintot kapott. Az úgynevezett épületberuházásra 100, gépi beruházásra pedig 185 millió forintot költ a gyáregység. A cél az, hogy minél korszerűbb, minél termelékenyebb gépeket állítsanak üzembe. A világszinten álló NDK Diamant Kötöttáru-gyár körsikkötő gépei már meg is kezdték a termelést a deb-

Az új üzemépület (Orbán László felvétele)

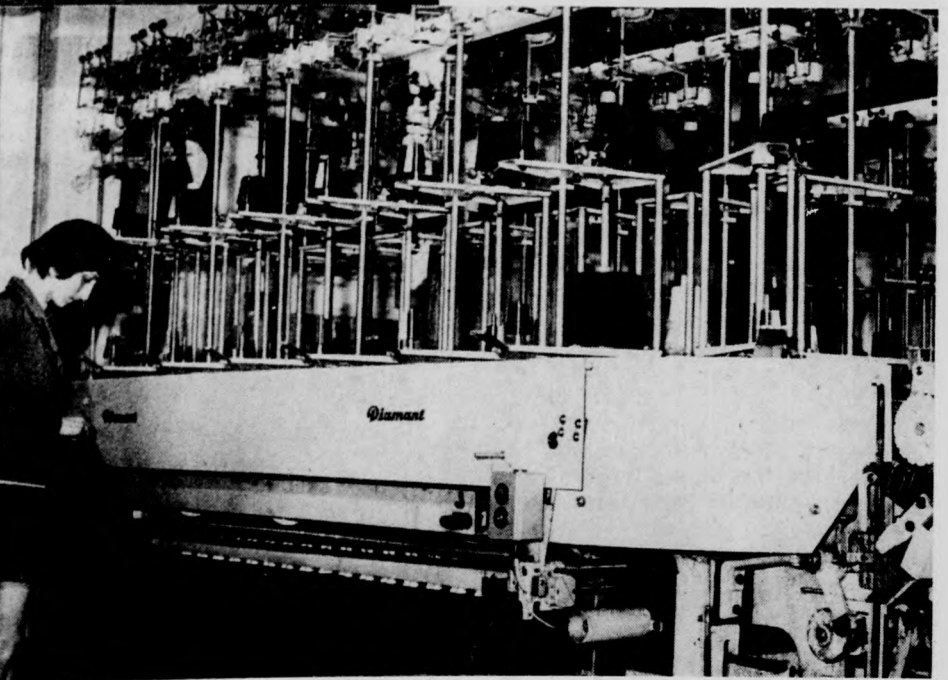
Befejezés előtt a gőzkazánház építése

Már termelnek a Diamant gépei

receni gyárban. Az NDK-ból érkezett gépek mellett olasz és japán berendezések is segítik majd a BFK munkáját.

A rekonstrukció teljes befejezésével az éves termelésnövekedés elérheti az 500—550 tonnát: 2,1—2,2 millió darabbal több kötöttáru kerül le a gépekről. A többlettermelés értéke körülbelül 400 millió forint lesz.

A közelmúltban a gyár vezetői és a rekonstrukciót végző szakemberek szocialista szerződést írtak alá, melynek értelmében a rekonstrukciót határidő előtt egy esztendővel, 1977 novemberében befejezik. Egyébként ezekben a napokban már az új gőzkazán átadása folyik. Új konyha és ebédlő is épül a dolgozók jobb szociális ellátására.

TÖRVÉNY UTÁN

Még a kulturális életünket többé-kevésbé ismerők is gyakran kérdezték az elmúlt hónap közepén az országgyűlés őszi időszaka idején, hogy mi indokolta a közművelődési törvény megalkotását? Árnáltabban fogalmazva: hogyan lehet egy törvényjavaslat elfogadásával társadalmunk műveltségi szintjének mindnyájunk által kívánt emelését elősegíteni? A válaszon nem kell túlságosan sokat gondolkodnunk. A társadalmi élet különböző szintjei — így a kulturális élet is — időről időre változnak, új tartalmakkal, formákkal gazdagodnak, s ezeket a változásokat rögzíteni vagy éppen elősegíteni hivatott minden, így a mostani törvényjavaslat is. Néhányan azt a kérdést tették fel, hogy nem a régi kereteken belül kellett volna-e jobb munkát végezni, nagyobb hatásokra törekedni? Való igaz, nálunk már kiépültnek tekinthető a közművelődés rendszere, de az új törvénynek sem az a célja, hogy ezt semmisnek nyilvánítsa. Sokkal inkább az, hogy az eddigénél nagyobb „esélyt” biztosítson azon fontos céljaink megvalósításának, melyek elsősorban a művelődési személyiségdagadító folyamatával érhetők el.

Az is látnunk kell, hogy a törvény annak a folyamatos elvi irányító tevékenységnek egyik újabb állomása, amely a kulturális élet kérdéseit mindig is általános politikánk szerves részének ismerte el. Az MSZMP a korszakos jelentőségű 1958-as művelődéspolitikai határozat megalkotása óta jó néhány dokumentumban foglalkozott ebbe a körbe tartozó problémákkal. A mostani — a művelődés fontosságát állami szinten deklaráló — törvény meghozatalára is az MSZMP 1974-ben kidolgozott közművelődési határozata tett javaslatot.

A művelődés meghatározó erejű szerepének elméleti megokolását már a marxizmus klasszikusai megfogalmazták. Eszerint az ember teljes „felszabadulásához”, ahhoz, hogy a természet erői után az önmaga által teremtett viszonyokba is úrrá lehessen, műveltsége állandó és természetesen fejlődésére van szükség. Természetesen ez a cél hiú ábránd mindaddig, míg az elengedhetetlenül szükséges politikai és gazdasági feltételek meg nem valósulnak. Így fogalmazódott meg a munkásszaktály — amely egyedül képes ezt az „össznépi” programot végrehajtani — győzelmének három szakasza: a politikai hatalom megragadása, a szocialista termelési viszonyok megteremtése után, a kultúra, a műveltség szocialista jellegének kialakítása. Országunk példája is azt bizonyítja, hogy ezek a szakaszok nem válnak, nem is válhatnak el egymástól, hiszen nálunk is szinte a hatalom megragadásával egyidőben került napirendre a régi uralkodó osztályok műveltségi monopóliumának felszámolása. Kétségtelen azonban, hogy a szocializmus teljes felépítésének utolsó szakaszában a kulturális kérdések fokozott hangsúlyt kapnak.

Persze rendkívül nehéz megjósolni, hogy ez az időszak pontosan mikorra várható, éppen ezért a távlati célok mellett az új törvény a közvetlenül előttünk álló feladatok kulturális feltételeire is nagy figyelmet fordít. Elég csak, ha a szocialista termelési mód és a szocialista demokrácia fejlesztésének sürgető feladataira gondolunk, lévén mindkettő nagymértékben tudati kérdés is.

A kulturális-ideológiai kérdésekben egyébként is ajánlatos csínyjában banni a határidőkkel, a véglegesnek szánt kijelentésekkel. Az ötvenes években, a kulturális élet fejlesztésének extenzív szakaszában, amikor pedig elsősorban az általános műveltség hiányainak felszámolása folyt hatalmas méretekben, már voltak olyan kijelentések, amely szerint a marxizmus ideológiája és a szocialista tudati viszonyok kizárólagossá váltak.

Pedig ettől — mindnyájan jól tudjuk — még most is távol vagyunk. Nem utolsósorban azért, mert a művelődési viszonyok területén csak a hosszan tartó, fáradhatatlan munka hozhat eredményt. S ha most arra gondolunk, hogy a statisztikák szerint többet költünk alkohorra, mint művelődésre (igaz nálunk nem kerül sokba a kultúra, az arányokkal azonban mégis baj van), arra, hogy a „fekete vonatok” még jelenlétük tartoznak, arra, hogy az általános iskolások 20 százaléka nem fejezi be időben az iskolát, akkor láthatjuk, nagyon is helye van a közművelődési törvénynek.

Ezek az árnyoldalhoz tartozó jelenségek korántsem takarhatják el azokat a jóval öröndetesebb eredményeket, melyeknek nap mint nap tanúi lehetünk. Tény azonban, hogy társadalmunk műveltségi szintje jelenleg még „tarkább” képet mutat a kívánatosnál. Mint ahogy nem egységes a művelődés, műveltség megszerzéséről kialakult közvélemény, nincs meg a kultúrának az a presztízse, amelyet életszínvonalunk már lehetővé tenné.

Persze önmagában egy bármennyire jó törvény sem elegendő ahhoz, hogy emberek százezreivel tudatosítsa saját érdekét, azt, hogy a kultúra egyre magasabb szintű elsajátítása minden ember önmegvalósításának — legyünk szerényebbek — tartalmas, emberhez méltó társadalmi életének alapvető feltétele.

A törvény segíthet abban, hogy a „felt” el feltételeit” megteremtjük, az eddigénél jobban megszervezzük, s elsősorban erre van szükség. Számítalanszor bebizonyosodott már — még ha néha el is felejtkezünk róla —, hogy a művelődésben a direkt, „rámenős” módszerek általában a kívánt hatás elmentjét váltják ki. A művelődés az egyén szempontjából magánügy, nem lehet hát senkit sem arra kötelezni, hogy keresse a művelődés lehetőségeit, ha éppen máshoz van kedve. Az egyedül üdvözítő módszer az lehet, ha igyekszünk — főként a közművelődés szervei, akikhez szól elsősorban a törvény —, olyan vonzó formákat kialakítani, melyeken keresztül szinte észrevétlenül válhatnak a résztvevők valami olyasmirészesévé, amelyet talán nem is tudnak megfogalmazni, csak annyit tudnak, hogy általa többnek érezhetik magukat, mint tegnap vagy azelőtt.

Nem árt még egyszer hangsúlyozni, hogy a törvény nem a szabad idő eltöltésének irányítására született, utasításokat is elsősorban azok számára tartalmaz, akik a közművelődéssel hivatalból foglalkoznak. De arról sem szabad megfeledkeznünk, hogy — bár a szabad idő eltöltésének módja magánügy — összességében azonban a magánügyek már közügyet jelentenek, olyasmint, amely meghatározója országunk rövidebb és hosszabb távú fejlődésének is.

A szocialista társadalomnak — talán ez különbözteti meg leginkább minden más előző társadalmi formációtól — érdeke, azt is mondhatnánk, nem „fél” attól, hogy állampolgárai szabad idejük tartalmasabbá tételével, személyiségük állandó gazdagításával alkalmassá váljanak annak a valóságnak egy-egy teljesebb, árnyaltabb megértésére, amelyben élnek.

S ez valóban mindenkinek személyes érdeke is, így a közművelődési törvény szerepét nem is kell különösebben hangsúlyozni. Most már valóban arra van szükség, hogy az érdekeltek — s ebbe úgyiszólván mindenki beletartozik — kihasználják a törvény biztosította megővekedett lehetőségeket, a közművelődés szervei pedig fokozott tudatossággal törekedjenek a benne rejlő célok minél teljesebb megvalósítására.

Sz. J.

Az emberi odaadás értéke felnőtt az anyagiakhoz

Változások ötven beteg javára

Az elmúlt esztendő tavaszán szomorú körülmények között élő, beteg emberek sorsának javításáért fogtam tollat. A Napló vasárnapi mellékletében a megyében folyó rehabilitációs gyógyító munkáról, gyógykezelési lehetőségekről közöltünk összeállítást. Míg munkatársaim nagyszerű eredményekről, Európa-szerte ismert rangos intézményekről írtak, nekem a megye legkorszerűlenebb, legelavultabb intézményének sorsával kellett foglalkoznom: a berettyóújfalui kórházhoz tartozó hencidai rehabilitációs intézetről készítettem riportot. A hat körtermes, ötven ágyas egység hivatalos neve: epilepsziás betegek rehabilitációs intézete. Más néven: a berettyóújfalui kórház célgazdasága.

A fentiekből már ki is tűnik, hogy nem egy szoros értelemben vett kórházi osztályról van szó. Olyan intézményről, ahol a betegek kórházi szintű gyógyító ellátásban, gondozásban részesülnek, ugyanakkor fizikai munkát is végeznek. Súlyos, gyógyíthatatlan beteg legtöbbjük, így az intézet ápoltságainak zöme élete végéig orvosi ellátásra, kórházi gondozásra szorul.

Betegek ők, vagy a kórház olcsó alkalmazottai? Gyógyintézet-e a hencidai osztály, vagy a kórháznak hasznát hozó mezőgazdasági üzem? Megkapják-e a gyógyításban, betegellátásban azt az értéket, amelyet munkájukkal produkálnak?

Ezekre a kérdésekre kerestem a válaszokat másfél esztendővel ezelőtt. És az akkori válaszok zöme, az intézet állaga, a körtermek állapota azt sejtette, hogy a berettyóújfalui kórháznak anyagi fedezet hiányában „mostoha gyermeke” a hencidai intézet. A szántóföldek között kanyargó, kiverűt, az intézetet ölelő dőlő falú, rogyant tetejű istálló, a főépület omladozó falai, pergő mennyezetei, a körtermek berendezései mintha egy letűnt világ emlékeit idézték volna. Hihetetlennek tűnt akkor, hogy egy funkcionáló egészségügyi létesítményben járunk.

És manapság?

Szó, ami szó, tengelytörés nélkül most is alig lehet megközelíteni a rehabilitációs intézetet, a hozzá tartozó gazdasági egységeket. Am az intézetben látottak kárpótolnak a viszontagságos utazásért. A rakárban már új bútorok sorakoznak. Tatarozzák az épületet, a körtermeket, a szolgálati lakásokat, néhány gazdasági épületet is. Nem kell sok időt eltölteni ott, hogy az ember más jellegű változást is észrevegyen: a betegek kiegyensúlyozottabbak, zárkózottságuk, félnépszerűségük mintha csökkent volna. Nem bújnak el az idegen szeme elől, ellenkezőleg: messziről előre köszönnek...

Miért volt korábban a sok gond? Milyen a jelen? Mit változott, mit változik az intézet?

A legutóbbi hencidai látogatásom után már ezekre a kérdésekre kerestem választ vendéglátóimtól, dr. Hidas József kórházi főorvostól és dr. Benke Mária ideggyógyász szakorvostól.

Az intézetet körülbelül másfél évtizeddel ezelőtt a Debreceni Orvostudományi Egyetem Idegklinika hozta létre az epilepsziás elmebetegek rehabilitációs kezelésére. Hosszú éveken át a klinika látta el a betegeket, orvosok, medikusok, gyógypedagógusok jártak oda, havi váltásban. Bár az intézet költségeit a megye finanszírozta (ez volt az ország egyetlen ilyen jellegű betegellátó helye), hazánk minden részéből kellett fogadni a beutaltakat. Ezek a betegek nem nélkülözhetik a magas költséggel járó kezelést, így ez már maga is erősen igénybe vette és veszi a megye egészségügyi pénzforszárait. Az intézetnek soha nem volt, belátható időn belül nem is lesz teljes állású orvosa. Az ápolók, a szakalkalmazottak sorra váltották egymást, vagyis hosszú ideig nem volt „kitartó” gazdája az

osztálynak. Így a hetvenes évek beköszönte állagában tönkremenne, szakmailag elhanyagolva találta a hencidai egységet. És a gazdák közötti vita eldöntetlensége (kórházi, vagy gazdasági intézmény elsősorban a hencidai) gátolta a helyzet javítását.

Az az igazság, hogy az illetékesek közül sokan nem is ismerték a rehabilitációs intézetet. Csak azt tudták, hogy mennyi a célgazdaság bevétele, mennyi a betegek ellátására fordított költség. A kórház szakmai vezetése — dr. Bartha Ferenc igazgatóval az élen — szorgalmazta a helyzet megvizsgálását, s intézkedéseket sürgetett a hiányosságok megszüntetésére. Még az elmúlt esztendő elején a kórház kommunista orvosai, szakdolgozói pártalapszervezeti ülésen foglalkoztak a hencidai helyzettel, a halaszthatatlanul fontos tennivalókkal, azok rangsorolásával. Nemrégiben — ugyancsak a kórház kommunista dolgozóinak kezdeményezésére — a gyógyításban és a kórházi gazdálkodásban illetékes szakemberek felkeresték az intézetet és helyszínen vizsgálták a valós helyzetet. Jelzéseitek, kéréseitek nem találtak süket fülekre: az intézet felújítására kétféle millió forintot kapott a kórház.

Dr. Hidas József és dr. Benke Mária messzemenőkig egyetért megállapítással: ez a pénz édeskeveség egymagában. Hencidán csak akkor lehet lényeges javulást elérni, ha a pénz utáni ismeretes emberi hozzáállás, a betegek iránt érzett szeretet és odaadás egészíti ki. És ez az, ami már rövid idő alatt is változást hozott az intézet életében. Pedig de nehezen indult. Ami az építőipari munkát illeti: már-már úgy nézett ki, hogy nem lesz olyan vállalat, szövetkezet, amely vállalná a nyereséggel alig kecségető munkát, amikor a biharkeresztesi TÖVÁLL szakemberei úgy döntöttek, hogy nyereség nélkül is elvégzik az ötven beteg otthonának felújítását. Augusztusban vonultak fel az építők, s remélhetőleg bizonyítja is lelkiismeretességüket az időben elvégzett, jó minőségű munka. Mert itt az idő is fontos. A tatarozás ideje alatt felborult az ápoltak életrend-

je, s a betegek egészségi állapotát vigyázó dolgozóknak szinte emberfeletti munkát kell végezni, hogy az ellátás színvonala ne csökkenjen.

A tatarozás várhatóan rövid idő alatt befejeződik, így az épület állagával előre láthatóan néhány évig nem lesz probléma. Amint említettem, a hencidai betegek sorsában nemcsak a körtermek rekonstrukciója a meghatározó. Betegségük jellegéből fakadóan megkülönböztetett bánásmódot, szeretetet, türelmet igényelnek. Mindez pedig odaadó emberi munkát feltételez.

Az intézet orvosi ellátása dr. Benke Mária személyében megoldott. 1972 óta jár ki a berettyóújfalui kórházból Hencidára, s ahogy feletétől tudom, az orvosi hivatás minden odaadásával gazdítja a beteget. Az ápoltak szeretete, ragaszkodása az orvosnőhöz minden szónál ékebb bizonyítéka ennek. Szakmaszeretettel, emberiség jellemző az intézet jelenlegi főápolójára, mezőgazdászra is. A főápoló hivatása magaslátán áll, türelmes, szeretettel bánik a szerencsétlen sorsú emberekkel. A betegek érzik ezt. Tudják is, hogy ezért „hálásnak” kell lenniük. Hálájukat jó magaviseletükkel fejezhetik ki legjobban. Nem is volt az utóbbi időben rendbontás, a korábban oly gyakori erőszakos cselekedet. Ami a mezőgazdászról illeti: kitűnő szakember, s megnyugtatóan hangolja össze a gyógyulás és a termelés érdekeit. Munkájának nagyban köszönhető, hogy ma már a hencidai intézet maradéktalanul eleget tesz három fontos követelménynek. Ötven (zömmel családból kirekesztett) súlyos betegnek ad gyógyító otthonot. Gazdasági munkájával évente több, mint kétféle millió forint értéket produkál. És a harmadik sem lényegtelen: munkára alig fogható embereknek nyújt szerény pénzkeresési lehetőséget.

Összegezve: megindult a változás a hencidai intézetben. Lényeges változásokról van szó, ezt minden biztonnal igazolja majd a most már kórházi osztályra nyilvánított egység holnapja. Ami pedig a legörvendetesebb: az emberi odaadás értéke felnőtt az anyagiakhoz.

Román Dénes

A számítástechnika legújabb eredményei

A Statisztikai Kiadó Vállalat sorozatának újabb kötete

Nemes feladatot vállalt magára a Statisztikai Kiadó Vállalat. Sorozatai és egyedi kiadványai segítségével állandóan figyelemmel kíséri a számítástechnika fejlődését, lépést tart a bekövetkező változásokkal, esetleg egyes területek áttekintéséhez ad összefoglaló művet. A közelmúltban a kiadó ismét megjelentetett egy, a számítástechnikával foglalkozó könyvet. A számítástechnika legújabb eredményei című sorozat 3. kötetében két tanulmány szerepel: Háklár László Pénzügyi információs rendszer és Fekcs Gábor A népgazdasági tervezés programrendszere című munkája.

„A gazdaság hatékony irányítása — az irányítási hierarchia bármely lépcsőjén — csak a megfelelő tájékozottsági szint és a szükséges információk birtokában lehetséges. A hatékony és kiegyensúlyozott vezetési-irányítási rendszer csak az ahhoz szükséges informatikai igények kielégítési feltételeinek — a megfelelő információrendszernek — megszervezése esetén alakulhat ki.” — állapítja meg bevezetőjében az első tanulmány szerzője. Az említett információrendszernek a része a pénzügyi információs rendszer, amelyről a bevezetőt követő fejezetekben olvashatunk.

Az első fejezetben az információrendszer és a számítógép kapcsolatáról ír Háklár László, miközben tisztázza a későbbiek során előkerülő fogalmakat. A második fejezet makroszintű információrendszereket jellemzőinek bemutatásával kezdődik, majd a népgazdasági in-

formációs rendszer tárgyalására kerül sor.

A 3–6. fejezetek a pénzügyi információs rendszerrel szólnak. A szájtások elemzése után az alrendszer bemutatása következik, majd konkrét adatfeldolgozási megoldások leírását találja az olvasó. Az utolsó, befejező részben az információ-előállító rendszerről, az adat- és módszerbank fogalmáról esik szó.

A tanulmányt irodalomjegyzék zárja.

Fekcs Gábor A népgazdasági tervezés programrendszere című tanulmánya alkotja a könyv második részét. A szerző áttekintést ad a számítógép népgazdasági tervezésben való felhasználásáról, a lehetőségekről, elsősorban a legáltalánosabban alkalmazott Tervezési célú Matrix-adattári és Műveletvégző Programrendszerről (TMMP).

Először az alkalmazás feltételeit, a felkészülés útjait tárgyalja Fekcs Gábor. Később a programrendszer ismertetése következik, majd két programkönyvtári program bemutatásával zárul a sor.

A TMMP továbbfejlesztési lehetőségeinek említése után bő irodalomjegyzék nyújt lehetőséget az alaposabb tájékozódáshoz.

A kötet bemutatása kapcsán mindenképpen meg kell említeni a könyv végén található tárgymutatót, amelyben a címszavak között a sorozat előző kötetének fogalmai is szerepelnek.

G. L.

Háború vagy békeszerződés?

Panaszkönyvi bejegyzések és ami mögöttük van

Aruházuk csemegeosztályán 20 dkg Mortadella felvágottat vásároltam. Már a boltban észrevettem azt, hogy az áru súlya 21 dkg, s ezért az eladó 10 forint 20 fillért számolt, holott az áru kilója 44 forint. Ekkor nem szóltam, inkább hagytam az egész filléres ügyet. Majd hazatérve, kibontva a csomagot azt tapasztaltam megdöbbenve, hogy nem csak Mortadella, hanem kb. 10 dkg parizer is van a csomagban. Így hát kétszeresen is becsaptak!!!

1976. V. 18.

K. Zsolt

1976. VI. 18.

K. Zsolt részére

A 139 sz. bolttal kapcsolatban írt észrevételét köszönettel vettük. Azt az ügy vizsgálatát során figyelembe vesszük.

Kérjük vásárlásaival a Csemege boltokat továbbra is szíveskedjék felkeresni, s észrevételeit vállalatunkkal közölni.

Olvashatatlan aláírás

Az üzletvezető méltányolta a helyzetet, elfogadta, hogy jogos a panaszom, s megfélemlítően elégtételt is nyertem. Így hát panaszom meg is szűnt. S továbbra is vevője kívánok lenni ennek a kitűnő boltnak.

Tisztelettel: K. Zsolt

***

Mindennapos kávézó vagyok az ABC-ben, de állandóan finom kávét kapok és udvarias kiszolgálásban részesülök. Ez számomra igen megkapó és dicséretre méltó.

1976. VIII. 7.

Özv. H. Istvánné

1976. IX. 8.

Özv. H. Istvánné részére

Bejegyzéséből örömmel értesültünk arról, hogy áruházunkban jó minőségű kávé: fogyasztott és a kiszolgálással nagyon meg van elégedve.

Köszönjük, hogy erről vállalatunkat tájékoztatta, s kérjük vásárlásaival a Csemege boltokat továbbra is keresse fel.

Olvashatatlan aláírás

***

„Olyan még sosem fordult elő, hogy a bolti dolgozónak igaza lett volna, még akkor sem, ha lehülyézték — panaszkodik a nagy forgalmat lebonyolító üzlet vezetője. — Nem állítom, hogy mi mindig feddhetetlenek vagyunk, egy azonban biztos: a dolgozók teljesen ki vannak téve a vevők szeszélyeinek. Előre tudnám diktálni, mi lesz a beírásokra a válasz. Bejön például a vevő ügy, hogy nem tudja, mit akar vásárolni. Kéri, ajánljunk valamit. Sorban tesszük elé az árukat, de ez is megvan, az nem tesszük, végül olyat talál ki, amiért a pincébe kell menni. Az eladó, mielőtt elindulna, visszapakolja a levett árukat a polcokra, mert nem hagyhatja ott a pulton. A vevő sérelmesnek találja, hogy nem rohannak azonnal kívánságát teljesíteni, követeli a panaszkönyvet, s megnézhetik magukat. Előre félünk a névnapoktól, amikor sokan ittasan jönnek. A múltkor bejött egy részeg férfi, a bolt közepén elesett, csak úgy koppant a fejére. A férfiak erre úgy mentek ki az ajtón, hogy egymást taposták, keresztül-lépve a fekvő emberen. Pillanatok alatt magunk maradtunk. Hogy ilyenkor hova tűnik az önérzet? Ezekétszáz forintot fizetéssel vannak itt eladók, s akkor ilyeneknek vannak kitéve. Ez már nem kereskedelem, ez valami más: borzasztó ez a kiszolgáltatottság. Mindig csak azt halljuk: a vevők, a vevők és még egyszer a vevők. Bepűnnek vajon ki közé meg?”

***

„Mi viszonylag sajátos helyzetben vagyunk, hiszen itt a központ is, s a vevők személyesen elintézhetik panaszukat — így a központi áruház igazgatóhelyettese. — A három vezető közül kettő állandóan az eladótérben tartózkodik, ha probléma van, azonnal ott teremnek. Az irodába csak azok jönnek, akik úgy érzik, hogy valaki tud rajtuk segíteni. A bejegyzéseket pontosan iktatjuk, megnézheti, a hatból négy dicséret. Nálunk mindig a vevőnek van igaza. A dolgozók anyagilag érdekeltek abban, hogy minél többet forgalmazzanak. Ezért rá vannak utalva, hogy a lehető legkedvesebben viszonyuljanak a vásárlókhöz. Negyven-ötven százalék törzsvévő, velük különösen jó a kapcsolat; előre tudjuk, kinek mire van szüksége, s alkalomatán levélben értesítjük őket. Igyeckszünk mindent elintézni; egyesek visszaélnék is ezzel.”

***

A másodosztályú étterem ügyeletes vezetőjét zavarba hozza a kérdés: „A beírásokból már lehet arra következtetni, hogy kinek van igaza. Nálunk az ittasság nagy szerepet játszik ebben, ezért is van, hogy a legtöbb megjegyzés este kerül a könyvbe; nappal könnyebb a vendéggel bántani. Nem minden vendég hiszi el, hogy szóban is elintézhető panasz. Általában az ételek és a szolgáltatás minősége ellen emelnek szót. Tagadhatatlan, gyakran okuk is van rá. Felszolgálóink többsége fiatal, akikből egy-két kivétellel hiányzik a kellő felelősségérzet, az önfegyelmű, a munkaszerepet. Hogyan próbálunk ezen változtatni? Nehéz kérdés...”

***

„Hozzánk csak a speciális panaszok érkeznek — mondja a megyei kereskedelmi felügyelőség vezetője —, a panaszkönyvi bejegyzéseket az illetékes vállalatok központjában vizsgálják ki. Mi úgy tapasztaljuk, hogy nem emelkedik a panaszok száma. A legtöbb kifogás az árdragítást, a hamis mérést, számolást, a minőséget és az eladói magatartást éri. Minden bejelentést vizsgálunk, különleges ügyekben a KERMI szakembereinek segítségét kérjük. Az ő véleményük a boltra kötelező, a panaszosra nem. Végül soron bíróság dönthet, a fogyasztók érdeke ugyanis bírói védelem alatt áll.

A vevők, eladók kapcsolatát mi csak közvetve tudjuk megítélni. Még ma is gyakran mondogatják, hogy a háború előtt a kereskedő és az udvariasság közé egyenlőségjelet lehetett tenni. Ha nem így volt, a kereskedő éhen halt. Ma már a kereskedők érdekeltsége jóval áttételesebben érvényesül, s ez magatartásukat is kétségtelenül befolyásolja. A vásárlók érzik legjobban, hogy milyen irányban.”

***

Ennyi nyilatkozat után illendő, hogy az újságíró is megszólaljon. Az újságíró, aki egy szép napon — mivel maga is gyakran kényszerül különböző üzletekben megfordulni — elindult, hogy Debrecen belvárosában megnézzék: milyen manapság a vevők és eladók kapcsolata, s ezt mennyire tükrözik a vásárlók érdekeiben rendszeresített panaszkönyvek bejegyzései. Az újságíró becsülettel végigjárt vagy tíz „kereskedelmi és vendéglátóipari egységet”, átlapozott ugyanennyi panaszkönyvet, s amikor nekiült, hogy tapasztalatait összegezze, rájött: nem sokkal lett okosabb, mint körüljárta előtt volt. Aminek felderítésére vállalkozott, sokkal képletkenyebb, megfoghatatlanabb, semhogy általános szentenciákkal véleményt formálnának róla. Miképpen ennek az ellenkezője is igaz: mindenki saját bőrén érezheti nap mint nap, hogyan is állunk ezzel a kérdéssel.

Vevő és eladó — barát vagy ellenség? Egyik a pult innesső oldalán kér és követel — másik a túlsó oldalról igyekszik eleget tenni a kéréseknek. Embere válogatja, hogy adott esetben hogyan valósul ez meg. Helyzetüket tekintve szemben állnak egymással, s kapcsolatuk tartalmát is — noha édeikek végső soron azonosak — ez a szemben állás határozza meg. Illúziókba ringatja magát aki azt állítja, hogy ez a kapcsolat zökkenőmentes. Kereskedelempolitikánk jelszava: mindent a vevőért (fogyasztóért). De hogy annak a vevőnek és annak az eladónak abban a pillanatban mi a jelszava, azt annyiféle tényező határozza meg, hogy szinte lehetetlen számba venni őket. A panaszkönyvi bejegyzés a viszonyoknak csak egyik megnyilvánulási formája, amivel elégtételt lehet követelni. A mindennapos sűrűlődások leggyakrabban szóban intéződnék el. A probléma ott kezdődik, amikor az eladó nem él, a vásárló pedig visszaél a jelszóval. Mint ahogy van olyan eladó, akinek arcaán soha nem látni mosolyt, akad olyan vevő is, aki miután munkahelyén egész nap behúzott fülekkel járkált, az üzletben éli ki elfojtott hatalmi vágyait.

A cikkben felsorolt esetek és vélemények korántsem jártak körül a témát. Bizonyos mértékig azonban tipikus megnyilvánulásoknak tekinthetők, s ha más hasznuk nincs, mint hogy elgondolkosszák az érintetteket, már nem volt hiábavaló az újságíró erőfeszítése.

Turi Gábor

Pébgáz felhasználóink figyelmébe

Kérjük T. Fogyasztóinkat — különösen a tartalékalapokkal rendelkezőket — arra, hogy a karácsonyi és új évi ünnepek előtt várható torlódások elkerülése érdekében, üres gázpalackjaikat lehetőleg

december 10-ig

szíveskedjenek a gázcseretelepeken kicsérélni.

**TISZÁNTÚLI GÁZSZOLGÁLTATÓ
ÉS SZERELŐ VÁLLALAT**

ÉRTESÍTJÜK VÁSÁRLÓINKAT, HOGY TELEPEINK AZ ALÁBBI IDŐPONTOKBAN LETÁROZÁS MIATT ZÁRVA TARTANAK!

Debrecen, Kishegyesi úti TÚZÉP-telep
november 22—30-ig
Biharkeresztes, TÚZÉP-telep
november 22—30-ig
Derecske, TÚZÉP-telep
november 22—30-ig
Létavértes, TÚZÉP-telep
november 24—30-ig

A leltározás alatt az árusítás
szünetel!

Leltár után gazdag választékkal
állunk
vásárlóink rendelkezésére!

TEXTILGYŰJTŐ HETEK

A TISZTA,
MOSOTT PAMUTTEXTIL-FÉLESÉGET
amely lakásában összegyűjtött NOVEMBER 30-ig adja át a

átvevőhelyeken, telepeken.

TISZTA, SZÍNES HÁZTARTÁSI
PAMUTTEXTIL-HULLADÉK 10,— Ft/kg.
TISZTA, FEHÉR HÁZTARTÁSI
PAMUTTEXTIL-HULLADÉK 20,— Ft/kg.

Az árak legalább 20x20 cm nagyságú, ép,
nem foszladozó pamuttextil-hulladékokra vonatkoznak.

**KELET-MAGYARORSZÁGI MÉH
NYERSANYAG-HASZNOSÍTÓ VÁLLALAT**

HÁZ

Nagyerdőn keres házát
veszek, bármilyen állapotban,
vagy cserélek OTP-társasággal. „Nagyerdőn”
jellegére a kiadóba.

Családi ház, 150 négy-
szögöl tekelek eladó, Deb-
recen, Katalin u. 42. sz.
(Volt Király Ferenc u.)
Érdeklődni lehet: Hajdúnánás,
Telefon: 222, délelőtt
8-tól délután 17 óráig.

Azonnal beköltözhető ut-
cai házrés eladó. Vörösm-
arty u. 4. szám.

Eladom, vagy debreceni
tanács lakásra cserélem
Debreceni 12 km-re,
Bocskaiúton levő 600
négyzetméteres gyümölcsös
kertem, 2 szoba-komfortos,
új, azonnal beköltözhető
családi házamat „Gaudíko-
dára” is alkalmas” jelleg-
re a kiadóba.

LAKÁS

Központban levő, 2 és
fél szobás, távfűtéses szö-
vekeztetett lakás eladó.
Ugyanott elcserélem 1 szo-
bás, modernizált lakáson 3
szobás tanácsra, ráfize-
ssel, III. emeletig. „Ige-
nyesek” jellegére a kiadóba.

Üszekülők! Tanács-
két nagy szoba-összkomfor-
tot elcserélem két kü-
lönálló kisebbért. Széche-
nyi u. 20. 7. ajtó.

Elcserélem belvárosi
nagyterületű egy-szoba-össz-
komfortos tanács lakáso-
mat 2 + 2-re. „Távfüte-
s” jellegére a kiadóba.

Másfél szobás lakást ven-
nék a Mester utcai lakóte-
lepen, az épülő vagy fel-
épült Bethlen utcán 100 000
+ OTP-átvállalással. „Ibo-
lya” jellegére a kiadóba.

Üszekülők, figyelme! 2
szobás, erkélyes tanács lak-
kást, gázfűtéses cserélünk
másfél szobásra. 1 szoba-
komfortosra. „Minden meg-
oldás érdekel” jellegére a
kiadóba.

APRÓHIRDETÉSEK

100 000 Ft készpénz +
OTP-átvállalással másfél
vagy kétszobás lakásmegol-
dást keresek. Tanács utca
17. IX. em. 52.

INGATLAN

Sürgősen eladó Méhész-
földön 234 négyzetöl méter-
es gyümölcsös, hévízgyű-
jtővel, villany bent. Ér-
deklődni Bőszörményi út
35. I. em. 5., Horváthék.

Üres telek eladó az Acsa-
di úton. „Fekete föld” jel-
legére a kiadóba.

Eladó Bocskaiúton a
Rákócziúton 500 négyzetöl-
méteres, alaprajzot épület-
tel, kút, villany van. Deb-
recen, Erzsébet u. 41.

ALBÉRLET

Külön bejárattal bútorozott
szoba azonnali kiadó. Budai
Északi u. 63.

Bútorozott szoba, ösz-
komfortos lakással, ige-
nyesek kiadó. „Homok-
kert” jellegére a kiadóba.

Külön bejárattal bútorozott
szoba fűrdőszoba-haszna-
lattal fiatal házaspár vagy
három lány részére kiadó.
NDK ekhós sportkár el-
adó. Kút u. 82. (Árpád
térnél).

ÁLLÁS

Víz-, gázszerszám segé-
det, azonnali belépéssel felve-
sek. Darabos u. 8.

Fekvőnéző nőző köz-
ponti gondozónő keresek,
reggel 7-től délután 4-ig.
„Gondozónő” jellegére a ki-
adóba.

Fiatal házaspár eltartási
szükségletét kőne egyedülálló
vagy idős házaspárral.
„Együttérzés” jellegére a
kiadóba.

5 éves kisfiám mellé napi
4 órára gondozót felveszek.
Érdeklődni délelőtt 12-ig.
Debrecen, Jókai u. 30., So-
mogylék.

Saját gépkocsival munká-
t, másodállást vállalko.
Állásokat. „Korlátlan
idő” jellegére a kiadóba.

Mindenféle takarítást,
ablaktisztítást vállalko. Ká-
ló Istvánné Mészáros u. 3.

Főzni tudó bejárónőt ke-
resek. Csapó u. 4-6. I.
em. 19.

JÁRMŰ

Trabant Special újszerű
állapotban eladó. Gvadányi u.
11.

Trabant 601 Limousin
karosszéria komplett eladó
(szürke). Balmazújváros
Bocskai u. 28.

Warszawa 223-as, rend-
szám nélkül bontásra vagy
szélesen eladó. István u.
29.

HÁZASSÁG

69 éves jó megjelenésű,
nyugdíjas férfi rendezett
anyagiakkal életársat ke-
res. „Hűség” jellegére a ki-
adóba.

BÚTOR

Eladó 2 db egyszemélyes
juroszláv rekamé és fotel.
Debrecen, Nőgrádi M. u.
15.

Használt konyhabútor el-
adó. Háman Kató út 8.
III. em. 2.

Dióháló-szobabútor meg-
kímélt állapotban eladó.
Landler Jenő u. 28.

Mindenféle szép bútor vé-
tele és élelése. Arany Já-
nos u. 13. Telefon: 11-896.

GÉP ÉS SZERSZÁM

Parkettacsizoló gép, PC
202-es, kifogástalan, eladó.
Debrecen, Ács u. 8. Zé-
kány.

ÁLLAT

Eladó 200 kg-os hízó fe-
le, Gábor Áron u. 69.

King galambok páronként
250 Ft-ért eladók, vegyes
színekben. Mezős u. 8.

EGYÉB

Parkettázást, csiszolást,
fényezést azonnali gar-
anciával vállalko Zékány,
Debrecen, Ács u. 8.

Dolgozókat alkalmaznak

Fiatalok! A Mélyéptő Vállalat
általános iskolai végzettségű, 16.
életévet betöltött fiatalokat lakatos,
hegesztő és csőszelő szakmunká-
sok mellé betanított munkásokká
képez ki. 1976—77-es oktatási évre
beiskolázunk: ács-állványozó, kö-
műves és építőgép-szerelő szak-
munkára 8 általános iskolai végzet-
tséggel rendelkező fiatalokat. Díj-
mentes otthoni elhelyezést bizto-
sítunk! Az ács-állványozó és kö-
műves szakmákra jelentkezniük
a társadalmi ösztöndíjjal együtt
havi 800 Ft-ot fizetünk. Az építő-
gép-szerelő havi ösztöndíjának
összege: 500 Ft. Jelentkezés: Mély-
éptő Vállalat, munkatügyi osztály,
Budapest V., Arany János u. 34.
II. em. 26.

Autójavításhoz szak-, betanított
és segédmunkásokat, valamint
víz-, gázszerszám, villanyszerelő-
ket, géplakatosokat, kompresszor-
kezelőket alkalmaz az AFT XIII. sz.
Autójavító Vállalat, Debrecen, Bal-
mazújvárosi út 14. Megközelíthető
M 20-as autóbusszal.

A Hajdú megyei Állami Építő-
ipari Vállalat felvételere keres
könnyűgépező, ács, vasbeton-
szerelő, betonlemezgyártó szakmun-
kákat, gépkocsivezetőket, vala-
mint betonozókat, kubicsozókat, se-
gédmunkásokat. Ne jelentkezzenek
azok, akik az utóbbi két évben 3-
szor változtattak munkahelyet. Je-
lentkezés a munkaadó-gazdálkodó-
són, Debrecen, Kálvin tér 11.

A Tiszántúli Talajjavító és Talaj-
védelmi Vállalat Hajdú-Bihar me-
gyei Irodája felvételere keres auto-
villamosági szerelő, „D” kategó-
riájú jogosítvánnyal is rendelkező
gépkocsivezetőt. Jelentkezés: az
iroda műszaki vezetőjénél, Cím:
Debrecen, Balmazújvárosi út, Ra-
goda dűlő 3. (Mészegyező mögött).
Telefon: 12-081, 13-988.

Vegyipari munkára vegyésztech-
nikust, vegyipari szakmunkást
és segédmunkást azonnali belépé-
ssel felvesz a CHEMICAL Vállalat.
Jelentkezés személyesen Debrecen,
Monostorpályi út 5. sz., az üzem-
vezetőnél.

A Debreceni Víz- és Gyógy-
fürdő Vállalat keres azonnali belé-
péssel kőművest, fűlánghegesztőt,
szén- és gáztűzeléshez kázanifűtő-
ket, kútkeléseket, takarítónőt,
nyugdíjas telepőrt és egyéb segéd-
munkásokat. Fizetés kollektív szer-
ződés szerint. Jelentkezni lehet:
Debrecen, Hatvan u. 12-14., mun-
katügyi osztály.

A Debreceni Ruhagyár felvétele
keres varrónőket, betanított varró-
nőket és nyugdíjas éjjelőrte. Je-
lentkezés a munkatügyi osztályon.
Gyakorlattal rendelkező pénzügyi
előadó és főiskolai végzettséggel
üzemgazdász felvesz a RÖVIKOT
Nagykereskedelmi Vállalat Debrecen,
Városhíd u. 1. sz.

A KPM Közmű Igazgatóság forga-
lomirányító lámpák telepítéséhez és
szervizeléséhez változó munkahely-
re villany- és csőszelő szakmunkásokat,
illetve erőszármű gyakorlattal ren-
delkező műszerészeket keres felvé-
tele. Jelentkezni a forgalmotech-
nikai segédüzem vezetőjénél, Deb-
recen, Bellegelő 111. szám alatt le-
het.

Nagy gyakorlattal rendelkező
KAROSSZÉRIA-LAKATOSOKAT,
KÖMŰVES MELLÉ SEGÉDMUNKÁSOKAT
ÉS UDVARI TAKARÍTÓKAT
(lehet női is) azonnali belépéssel felveszünk.
Fizetés megvezetés szerint.

Jelentkezés Isván u. 89. sz., munkatügyi.
Debreceni Autójavító Ipari Szövetkezet
Debrecen, István u. 89.

Felhívjuk vásárlóink szíves figyelmét, hogy az
MGM CSAPÁGYSZAKÜZLETE
(Debrecen, Darabos u. 8—10. sz.)
1976. november 20-án, szombaton 8—12 óráig
KOMMUNISTA MŰSZAKOT
tart.
Import és hazai csapágyak bő választékával várjuk
kedves vásárlóinkat.

Könnypári vállalat
általános
gépészmérnököt
alkalmaz
vezető munkakörbe.
A pályázatban kérjük
a gyakorlati idő
és fizetési igény
megjelölését.
Pályázatokat
„Ipari vállalat 35825”
jellegére a Hírdetőbe kérjük.

A DEBRECENI FÉMFELDOLGOZÓ IPARI SZÖVETKEZET
Debrecen, Vágóhid u. 3/A
újonnan létesítendő légkompresszor-üzemébe, valamint egyéb termékeinek
gyártásához felvesz nagy gyakorlattal rendelkező
horizontesztergályos, csúcsesztergályos, csúcskőszűrős, marós,
géplakatos, szerkezeti lakatos, CO-hegesztő, fémmomó szakmunkásokat,
férfi betanított és segédmunkásokat.
Jelentkezés fenti címen.

GYÁSZHÍREK
Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
MOLNÁR GÁBOR 77 éves korában
elhunyt. Temetése 1976. november
22-én, 12 órakor lesz a Kőztemető
I. o. ravatalozójában. A gyászoló
család. Debrecen, Gorkij u. 26.
Mély fájdalommal tudatjuk, hogy
MÁRKUS JÓZSEF nyugdíjas 77
éves korában elhunyt. Temetése
november hó 22-én, hétfőn délelőtt
10 órakor lesz a Kőztemető I. o.
ravatalozójából. A gyászoló
család. Gvászolták: evermek-
kel, menyve, vejel, unokái. nász-
asszonnyal és rókónal. Lakás: Deb-
recen, Pallag 232.

**AZ
ÜLTETVÉNYTERVEZŐ
VÁLLALAT**

ÁRUDÁJÁBAN ÉS LERAKATAIBAN
MEGKEZDTÜK
A GYÜMÖLCSFA, DÍSZANYAG
ÉS EGYÉB SZAPORÍTÓANYAGOK
ÉRTÉKESÍTÉSÉT.

Nagy választékban — megbízható minőség

ÁRUDA:
Nyíregyháza, Korányi F. út 3/A.
Nyitva: hétköznap 8—16 óráig
vasárnap 8—11 óráig.

LERAKATOK:
HAJDÚ-BIHAR MEGYE
Debrecen, István út 113.
Polgár, Zólyom út 2.
SZABOLCS-SZATMÁR MEGYE
Fehérgyarmat, Petőfi út 7.
Ibrány, Dobi út 33.
Nyíregyháza, Széchenyi út 14.
Nyírbátor, Károlyi út 3.
Vaja, Lachner Gy. út 64.
Kisvárd, Csalogány út 37.

UTÁNVÉTELES SZÁLLÍTÁST NEM VÁLLALUNK.

ÜLTETVÉNYTERVEZŐ VÁLLALAT
Nyíregyháza, Makarenkó út 2.

Debrecen
kispályás
küzdelemel-
tak a mér-
van csapat-
ben két es-
tet pedig
ből. Az I.
mag SZB-
az első-
GTE első,
és felkerül-
A DEBR
LABDA
VE
1. Atomn
2. TITÁSZ
3. AFIT P
4. Közmű
5. MAV-g
6. Posta
7. Volán
8. Tejzer
9. A. Nyó
10. Tejpar
11. A. Ven
12. VISE*
13. Müany
14. Arany
Földhiv
MAV T
Melegy
pattól két
1. GTE
2. TIGAZ
3. Atomn
4. Ruhaip
5. KEVIE
6. MAV-v
AZ MNK
D
Szerdán
előtt játs-
Vágóhid
Debrecen
mérkőzést
Népközár-
csoporthól
Pató vezér
Kiss J. (K
Lipók — I
lavik), Me
kó, Baőáj
peit.
Az első
Vita a köz-
zalat me-
voltak. A
zrelő me-
(1-0), de
esből egye
A napot
Debrecen
szabadfog-
törő-olimp
legjobb cs
4-5-én Sz
a lépnek
részére me
Birkózás
I. korcs
(Csapker
— 38 kg :
Bakózi (C
Czinege (C
(Eötvös).
(Arany J.
zsa). — 49
kert). — 43
53 kg : 1.
Varga (Lú
ka (József
J.). — 63 l
lai). — 68
kert). 2. N
lep).
II. korcs
(Csapker
si). — 32 l
2. Gyöngy
1. Prima
Szabó
ról Kinc

Kispályán: hatvan csapat

Debrecenben befejeződtek a kispályás labdarúgó-bajnokság küzdelmei. Négy csoportban folytak a mérkőzések, összesen hatvan csapat részvételével. Időközben két együttes visszalépett, hetedik pedig törölték a küzdelmekből. Az I. osztályban az Atommag SZB csapata szerezte meg az első helyet, a II. osztályban a GTE első, a TIGAZ második lett és felkerült az első osztályba.

A DEBRECENI KISPÁLYÁS LABDARÚGÓ-BAJNOKSÁG VÉGEREDMÉNYE

I. OSZTÁLY	
1. Atommag SZB	28 22 4 2 100-26 48
2. TITÁSZ	28 20 3 5 81-39 43
3. AFIT KISZ	28 18 1 9 89-42 37
4. Kőzmű	28 15 4 9 81-39 34
5. MÁV-gépipárlás	28 16 1 11 74-70 33
6. Posta	28 14 2 12 55-50 30
7. Volán	28 13 4 11 68-58 30
8. Tejüzem	28 10 7 11 55-63 27
9. A. Nyomda	28 10 6 13 49-53 26
10. Tejipari	28 10 5 13 66-70 25
11. A. Vendéglátó	28 10 4 14 42-69 24
12. VISE*	28 9 5 14 66-83 21
13. Műanyaggyár	28 7 4 17 58-87 18
14. Arany Bika	28 3 7 18 35-80 13

Földhivatal visszalépett
MÁV TBFF visszalépett
Mecsegyezs: A *-gal jelölt csapatot két pont levonva.

II. OSZTÁLY	
1. GTE	30 21 7 2 110-40 49
2. TIGAZ	30 19 3 8 104-60 41
3. Atommag KISZ	30 15 5 10 78-71 35
4. Ruháipari*	30 15 6 9 97-61 34
5. KEVIEP	30 14 5 11 77-61 33
6. MÁV-vontatás	30 14 5 11 85-73 33

7. Bútorgyár	30 14 5 11 90-79 33
8. M. Vízmu	30 14 4 12 72-64 32
9. Hőszolgáltató	30 13 5 12 77-79 31
10. H. Vasas	30 13 3 14 71-80 29
11. Mezőgépgyár	30 12 4 14 62-85 28
12. MÉK	30 11 4 15 70-82 26
13. Vasöntő	30 9 4 17 55-88 22
14. A. Nyomda II.	30 6 5 19 50-81 19
15. MEZŐGÉP	30 6 5 19 65-88 17
16. EPGÉP	30 6 2 22 40-111 14

Megjegyzés: A *-gal jelölt csapatot két pont levonva.

III. A-OSZTÁLY	
1. AFIT SZB	24 22 2 0 109-20 46
2. MEDICOR	24 18 3 3 114-36 39
3. Konzervgyár	24 14 2 8 65-61 30
4. Textiles	24 14 1 9 64-63 29
5. IOR. ITSZ	24 13 2 9 75-63 28
6. Vas-műszaki	24 12 2 10 64-48 26
7. Ruhagyár	24 11 2 11 64-74 24
8. Finomköt.	24 11 1 12 50-69 23
9. Bocskai	24 8 2 14 73-69 18
10. TANÉRT	24 7 3 15 48-67 17
11. Bőrgyár	24 6 4 14 49-77 16
12. V. Beruházó	24 6 0 18 50-90 12

Vegyesipari törölve
Irodagép törölve

III. B-OSZTÁLY	
1. AII. Építőip.	21 15 3 3 78-28 33
2. Úgyvédi K.	21 14 4 3 70-32 32
3. Mozi	21 12 3 6 51-44 27
4. D. Vízmu	21 12 2 7 93-61 26
5. Elelmiszer	21 11 4 6 49-45 26
6. Posta II.	21 11 3 7 55-41 25
7. Városi T.	21 10 2 9 49-47 22
8. Ésvetem	21 7 4 10 40-64 19
9. KÖJÁL	21 6 3 12 37-58 15

Inszertkezelő törölve
D. Áruház törölve
A. Vendégl. SZB törölve
AGROBER törölve
Finommechanika törölve

AZ MNK-ÉRT: DVSC-ZVSC 2-1 (1-1)

Szerdán délután, 300 érdeklődő előtt játszották le Debrecenben, a Vághidi utcai sporttelepen a Debreceni VSC-Záhonyi VSC mérkőzést a labdarúgó Magyar Népköztársasági Kupáért. A XIII. csoportból rendezett találkozót Pató vezette, és a DVSC Kun - Kiss J. (Kontor), Potyók, Puskás, Lipók - Herczeg, Kiss L. (Vacs-lavik), Mezei - Zavacsák, Maczkó, Baóáj összejátszásban szerepelt.

Az első félidőben változatos volt a közepes iramú játék, a hazaiak néhol mezőnyfölényben voltak. A 25. percben Kiss L. közelről megszerezte a vezetést (1-0), de a 45. percben Siket 11-esből egyenlített (1-1). A fordulás utáni első percben Herczeg 12 méterről megszerezte a DVSC győztes gólját (2-1). A továbbbiakban többet támadott a DVSC, de a záhonyiak jól tartották a megszerzett labdát és az eredmény nem változott. Jók: Potyók, Puskás, Herczeg, illetve Erdei és Siket.

HANNOVER: NSZK-Csehszlovákia 2:0 (2:0). A világbajnok és az Európa-bajnok mérkőzése nem hozott nagy játékot. Csehszlovákiának is volt gólszerzési lehetősége, de az NSZK-védelem magabiztosan állt a lábán. Ezzel a csehszlovákok elvesztették 1974. október 25. óta tartó veretlenségüket.

Úttörő-olimpia cselgáncsban és birkózásban

A napokban rendezték meg Debrecenben - cselgáncsban és szabadfogású birkózásban az úttörő-olimpia városi döntőit. A legjobb cselgáncsok december 4-5-én Szegeden, a területi döntőn lépnék tatamira, a birkózók részére megyei döntőt rendeznek.

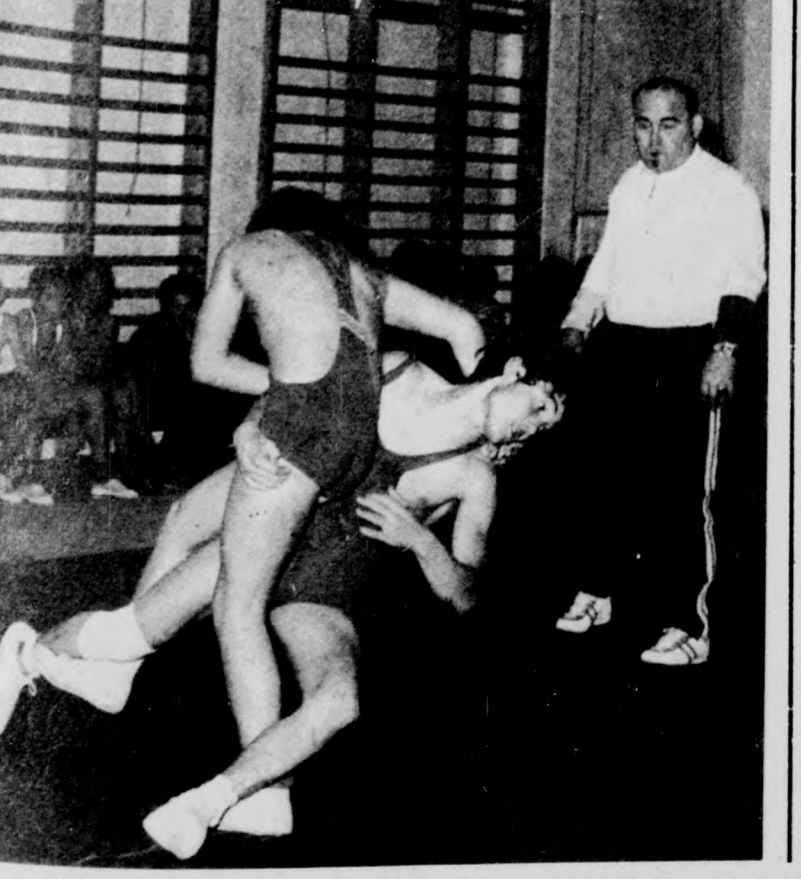
Birkózás.
I. korcsoport. 35 kg: 1. Vári (Csapóker), 2. Palotai (Lilla tér). - 38 kg: 1. Szabó (Csapóker), 2. Bakóczy (Csapóker). - 41 kg: 1. Czinege (Csapóker), 2. Bajogh (Eötvös). - 45 kg: 1. Lovas (Arany J.), 2. Debreceni A. (Dóza). - 49 kg: 1. Mezei (Csapóker), 2. Debreceni S. (Petőfi). - 53 kg: 1. Szabó (Csapóker), 2. Varga (Lilla tér). - 58 kg: 1. Sáras (József A.), 2. Fekete (Arany J.). - 63 kg: 1. Juhász (Szoboszlai). - 68 kg: 1. Kiss (Füvészkert), 2. Nemes (MÁV-műhelytelep).

II. korcsoport. 29 kg: 1. Varga (Csapóker), 2. Jándi (Tóthfalusi). - 32 kg: 1. Sári (Csapóker), 2. Gyöngyösi (Eötvös). - 38 kg: 1. Prímaj (Hunyadi), 2. Rácz (Csapóker).

Cselgáncs.
35 kg: 1. Nagy (József A.), 2. Kvasz (Új Elet park). - 38 kg: 1. Rostás (Vigkedvű), 2. Juhász (Bányai J.). - 41 kg: 1. Alföldi (Füvészkert), 2. Doby (Dóza). - 43 kg: 1. Lovas (Arany J.), 2. Debreceni (Füvészkert). - 49 kg: 1. Jakab (MÁV-műhelytelep), 2. Boza (Füvészkert). - 53 kg: 1. Szenté (Füvészkert). - 58 kg: 1. Bors (Péterfia). - 68 kg: 1. Varga (Füvészkert).

Labdarúgásban befejeződött Debrecenben a középfokú iskolai kupa küzdelemesorozata. A döntő eredményei: Landler-127. sz. ITSZ 2-2, Építőipari-127. sz. ITSZ 3-1, Építőipari-Landler 2-1. A kupa végeredménye: 1. Építőipari 4, 2. Landler 1, 3. 127. sz. ITSZ 1 ponttal.

Szabó Gyula és Varga Tibor párharc a 53 kg-ban - jobbrol Kincses Sándor versenybíró (Iklódy János felv.)

Eredmények

Asztalitenisz

A debreceni városi szak-szövetség ünnepi emléktversenyét rendezte az Elemliszeripari Szakközépiskola tornatermében, hat női és 59 férfi részvételével.

Nők: 1. Könyvű (DVSC), 2. Teischmann (DVSC), 3. Jakab (DVSC), 4. Poór (Ybl M.).

Férfiak. I. kategória: 1. Papp (D. Honvéd Bocskai), 2. Nagy (DEAC), 3. Valovics (DEAC), 4. Szabó (D. Honvéd Bocskai). - II. kategória: 1. Márton (Vendéglátó), 2. Simonváros (KEVIEP), 3. Kovács (Sütőipari), 4. Buzás (TIVIZIG).

Derecskén járási csapatversenyt rendeztek a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulójának tiszteletére. A vasárnapi verseny végeredménye: 1. Konyár (Perjés, Dajnoki, dr. Füle), 2. Konyár II., 3. Monostorpályi.

Labdarúgás

NB-s tartalék bajnokság: Szolnoki MTE II.-Nyíregyházi Spartacus Petőfi II. 5-0 (3-0), Hajdúszoboszlói Bocskai II.-Szabó L. SE II. 2-0 (2-0), Kisvárdai SE-Török-szentmiklósi 1-1 (1-0), DVSC II.-Szolnoki MÁV II. 6-1 (2-1), DMTE II.-Ceglédi VSE II. 6-2 (1-1).

NB-s ifjúsági: SZMTE-Nyíregyháza 4-0 (1-0), Hajdúszoboszlói Szabó L. SE 2-1 (2-1), DVSC-Szolnoki MÁV 5-1 (1-1), DMTE-Ceglédi 4-1 (2-1). A Kisvárdai-Török-szentmiklósi mérkőzésről játékevető jelentés nem érkezett, a Záhonyi VSC nem utazott el Jászberénybe.

A középiskolai labdarúgó-kupa körzeti döntőjének visszavágóján (elsőszőr 2-2 volt az eredmény) a 126. sz. ITSZ 1-0-ra győzött a hajdúböszörményi gimnázium ellen és bejutott a megyei döntőbe.

Ökölvívás

A fővárosban, az EVIG rendezésében, 17 egyesület 110 versenyzőjének részvételével rendezték meg a Pataki István serdülő emléktversenyt. A D. Sportiskola fiataljainak eredményei:
1960. évbellek. Pehely: 2. Ratku. - Könyvű: 2. Katona. - Váltó: 1. Hódos. - Nagyváltó: 1. Székely. - 1961-62. évbellek. Papír: 1. Jenei. - Pehely: 1. Kalmár.

Vívás

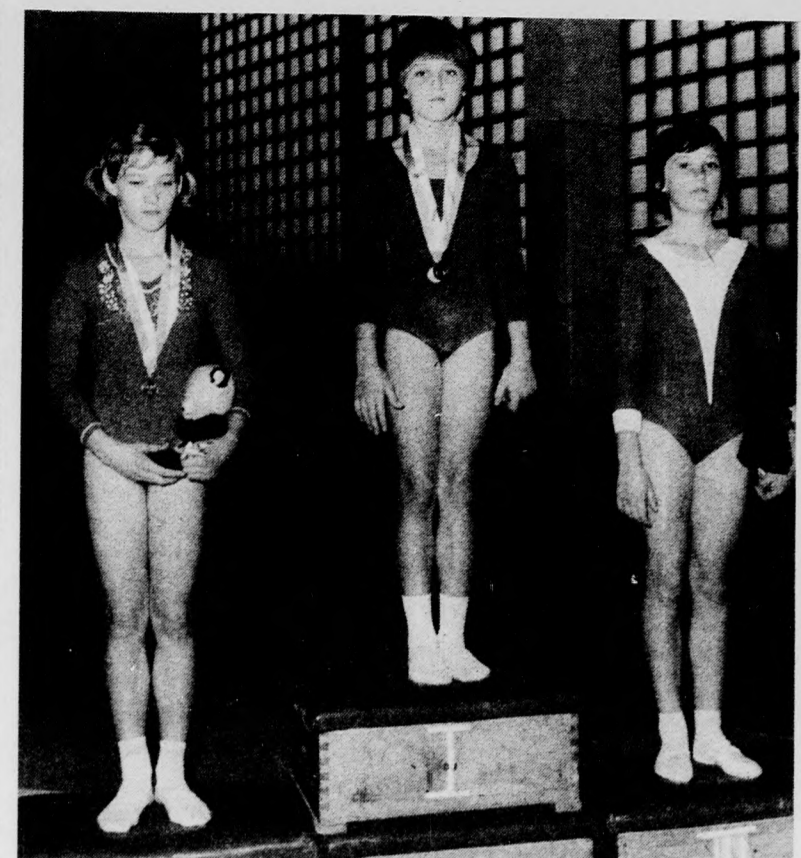
Hat megye vívócsapatainak területi bajnokságát Békéscsabán bonyolították le. A debreceniek két második helyezést szereztek az ifjúsági és serdülő korosztályokban, és bejutottak az országos döntőbe.

Ifjúsági férfi tör: 2. DVSC (Dezső Zs., Dezső T., Bozókai, Orosz).

Serdülő párbajtör: 2. D. Sportiskola (Zavoda, Oláh, Flaskai, Eigner).

TOTÓTANÁCSADÓ

(A csapat helyezése)	Népsport	Sportfog.	Rádió	Napló
1. Szekszárd (7)-Pécsi MSC (1)	x,1	x	x,1	x
2. Komló (15)-Ganz-MÁVAG (12)	x,1	1,x	1,x	1
3. Füzű (16)-Váralota (17)	1	1	1	1
4. Eger (9)-Nagykanizsa (13)	1	1,x	1	1
5. Volán (10)-V. Izzó (4-5)	2,1	x,1	1	1
6. B. cs. TASK (2)-Szarvas (1)	2,x,1	1,2	1,x	x,1
7. EGSZÜV (9)-Szabó L. SE (3)	x,2	x,2	1,x	x
8. BEM SE (16)-EPGÉP (11)	1,x	1,x	1,x	x,1
9. MVSC (11)-DMTE (1)	2,x	x,2	1,2	2
10. Bologna (14)-Milan (9)	x,2	x,1	1,x	1,x
11. Napoli (3)-Lazio (4)	1,x	x,1	1,x	1
12. Perugia (5)-Torino (1)	x,2,1	x	x,2	2
13. Roma (6)-Foggia (12)	x	1,x	1,x	1
14. Taranto (6)-Lanerossi (1)	x,2	x,1	x	1
15. Pescara (13-14)-Ternana (8)	x	x,1	1	x
16. Brescia (17)-Palermo (11)	x,2	x,2	1	x

A serdülő leány I. osztályúak három érmese: Antal Mária (középen), Gergely Csilla (balról) és Duna Márta (Iklódy János felv.)

TORNA

A lányoknál Antal, a fiúknál Molnárffy területi bajnok

Debrecenben rendezték meg - kétnapos verseny keretében - a serdülő leány és fiú tornászok I. és II. osztályú területi egyéni bajnokságát. Az I. osztályban, mind a lányoknál, mind a fiúknál debreceni fiatalok győztek, a II. osztályban, mindkét nem versenyén nyíregyháziak szereztek aranyérmeket.

A területi bajnokság eredményei.

Lányok.

Serdülő II. osztály. Összetett egyéniben területi bajnok: Makó (Nyíregyháza) 71,7, 2. Csapó (Debrecen) 71,4, 3. Molnár (Eger) 70,5 ponttal. Szerenkénti győztesek. Ugrás: Tollner (Eger) 17,9. - Korlát: Makó 18,15. - Gerenda: Makó 18,15. - Talaj: Csapó 18,4 ponttal.

Serdülő I. osztály. Összetett egyéniben területi bajnok: Antal (Debrecen) 72,80, 2. Gergely (Debrecen) 72,45, 3. Duna (Debrecen) 71,10, 4. Borsi (Debrecen) 70,35 ponttal. Szerenkénti győztesek. Ugrás: Gergely 18,15. - Korlát: Antal 18,55. - Gerenda: Antal 17,85. - Talaj: Gergely 18,80 ponttal.

Fiúk.

Serdülő II. osztály. Összetett egyéniben: 5. Bánki (Debrecen) 101,1, 6. Orosz (Debrecen) 99,4. - Szerenként. Ugrás: 3. Sebastyén (Debrecen), lovon: 2. Bánki, talajon: 3. Sebastyén.

Serdülő I. osztály. Összetett egyéniben területi bajnok: Molnárffy T. (Debrecen) 105, ... 4. Tisza (Debrecen) 101,2 ponttal. Szerenként. Korlát: 1. Molnárffy T. 17,8. - Nyújtó: Molnárffy T.

MOZI

A HÁROM TESTŐR I. (francia). VIG du. 1/4, 6, 1/8, VIG de. 1/10, 1/12, 1/2. METEOR 1/8, 1/8 (8-kor zárthírú előadás), KLINIKÁ 1/5. KISERTET LUBLON (magyar). APOLLO du. 1/8, 8. APOLLO de. 1/10, 1/12, HORVÁTH A. 1/8. INDUL AZ URHAJO (szovjet). APOLLO de. 1/2, APOLLO du. 1/4. TÜZES IJÁSZ (olasz). VIG MESE 1/4, 6. VÁLTÁGDÍJ (angol). HIRADO de. 1/10, HIRADO du. 1/8. GERMINAL (magyar). HIRADO de. 1/12, 1/2, HIRADO du. 1/8. KISFILM-ÜSZ. SZEÁLLÍTÁS HIRADO du. 1/4. A HÁBORÚNAK VÉGE (francia). MÜVESZ 1/3, 5, 1/8. ION KAPTÁNY NYILÁ (román). METEOR MESE 1/4, 6.

SZÍNHÁZ

CSOKONAI SZÍNHÁZ
Ma 7-kor A Köpeny és Gianni Schicchi, Széptetű-bérlét 1-2.

HUNGÁRIA KAMARASZÍNHÁZ
A ma esti előadás betegség miatt elmarad.

TV

BUDAPEST, 1. műsor
8.54 Műsorismertetés. 8.55 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna (ism.). 9.00-12.35 Iskolatévé. 14.00-17.20 Iskolatévé. 17.35 Műsorismertetés. 17.35 Hírek. 17.40 Telesport. 18.05 Egy kérdőív kitöltése helyett. Hóhérs Korvinn Lajos versei. 18.15 Reklám. 18.20 Ipari kaleidoszkóp. 19.00 Reklám. 19.10 Esti mese. 19.20 Idősebbek is elkezdhetik... Tévétorna. 19.30 Tv-híradó. 20.00 Kántor. 21.00 Reklámújság. 21.10 Nyitott könyv. Karinthy Ferenc: Kentaur. 22.10 Családi kör. Szülők, nevelők magazinja. 23.00 Tv-híradó, 3.

BUDAPEST, 2. műsor
20.00 Műsorismertetés. 20.01 Míchej Fugán és a Big Bazár. 21.15 Tv-híradó. 2. 21.35-22.45 Soumi. A Finn és a Magyar Televízió filmje (ism.).

POZSONY
9.00 Iskolásoknak. 9.30 Publicisztika. 10.00 A blokad (szovjet film). 15.45 Hírek. 15.50 Iskolásoknak. 16.45 Nyugat-szlovákiai híradó. 17.00 A Z-76-os hullámhosszon. 17.15 Fecske. Ifjúsági magazin. 17.55 A Jazierka stúdió műsora. 19.00 A titkenlencsés kor (tévéjáték). 21.15 Híradó és publicisztika. 22.00 Fialatok tévéklubja. 22.50 Sajtoszemle.

BUKAREST
15.00 Iskolatévé. 17.45 Tv-egyetem. 18.20 A legkisebbeknek. 18.30 Tv-híradó. 19.00 Reflektor. 19.30 Irodalmi-művészeti tévéújság. 20.05 Világhíradó. 20.30 Szórakoztató műsor. 21.15 Tv-híradó.

A NYÍREGYHÁZI RÁDIÓ MŰSORA

17.00 Műsorismertetés - Hírek - Lapszemle. 17.05 Beatablak. 17.25 Bélyeggyűjtők ótperce. 17.30 Elvis Presley énekel. 17.35 Tárogató láthatatlan. 17.50 Nótások. 18.00 Észak-északi társulat. 18.15 Záray Márta és Vámosi János énekel. 18.27-18.30 Hírössze-foglaló - Műsorlevezetés.

KÖZLEMÉNYEK

A III. KER. TERÜLETÉN, a Mező utcában, Sátorzug és a Bellegelő 200-as dűlőben (Vámospércsi út mellett) megépült kifestésű hálózatot 1976. november 18-án feszültség alá helyezték. A vezeték érintése a feszültség alá helyezés után tilos és életveszélyes. (x)

1976. NOVEMBER 19-TŐL az alábbi villamos megállóhelyek megszűnnek: Egymalom utcánál - mindkét megálló, Kálvin téren a városközpont felé közeledő villamos megállóhely. Új megálló a Péterfia-Hunyadi u. sarok (városközpont felé) került kialakításra, egyetem felé menet a Kálvin téri régi megálló megmarad. (x)

ALKALMAZUNK

18-25 év közötti érettségizett nőket adatrögzítői és adatfeldolgozó munkakörbe, valamint takarítónőket kétféleképpen beosztással.

JELENTKEZÉS:
SZÜV DSZK
Komlóssy u. 45-47.,
(Kossuth egyetem mellett).

Felvezünk vágott baromfi értékesítéséhez áruértékesítőket.

BARNEVÁL
Debrecen, Diószegi út 1.

Állami gazdaságok, termelőszövetkezetek főagronómusainak, főmezőgazdászainak figyelmébe!

A talaj őszi előkészítéséhez ajánljuk

NPK 211

elnevezésű
(21,8% N; 10,9% P₂O₅; 10,9% K₂O összetételű)

KOMPLEX MŰTRÁGYÁNKAT

E műtrágyatípus felhasználásával egy műtrágyázási művelettel mind az őszi talajerő-utánpótlás, mind a magas pentozán-tartalmú kukoricaszár és egyéb tarlómaradványok lebontása biztosítható. Beszerezhető: az AGROKER megyei vállalatainál.

PÉTI NITROGÉN MŰVEK

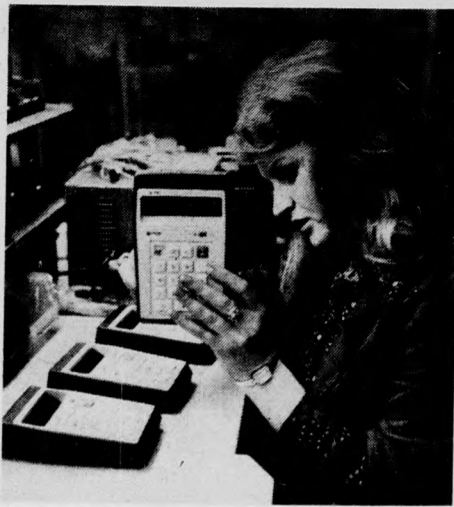
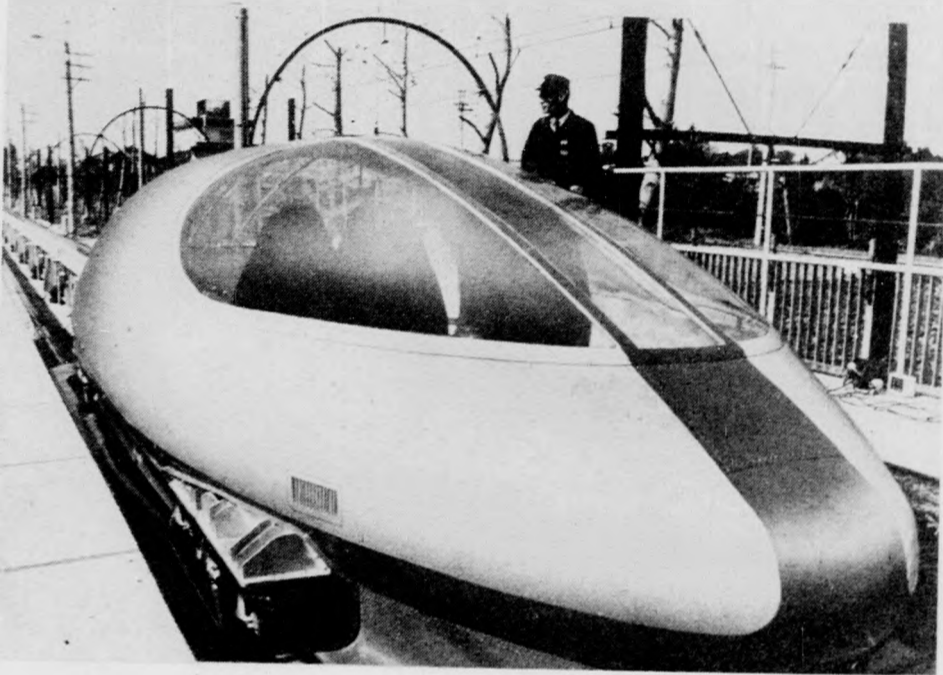
Óránként ötszáz kilométer

A jövő zajtalan, rázkódásmentes, nagy sebességű gyorsvonati közlekedésének megoldása már túljutott az elméleti tervezés stádiumán. A laboratóriumi kísérletek igazolták azokat az elgondolásokat, amelyek a jövő óránkénti 500 kilométeres sebesség elérését lehetővé teszik.

A képen a Japán Nemzeti Vasúttársaság „ML-100” típusjelű, 7 méter hosszú, 2,5 méter széles és

2,2 méter magas, 3,5 tonna súlyú kísérleti járműve látható a hét kilométer hosszú próbapályán. Bizonyosodott, hogy tartósan is képes az 500 km/óra csúcsebességgel való száguldásra.

A lineáris motornak — azon kívül, hogy nagy sebesség elérésére képes — az a nagy előnye, hogy zajtalanul működik és könnyen fékezhető. A mágneses lebegtetést úgy oldják meg, hogy a járműbe épített szupravezető mágneses erős mágneses teret hoznak létre, ami örvényáramot indukál a sínként szolgáló alumíniumlemezekben. Ezáltal olyan erős mágneses teret keletkezik, hogy egy bizonyos sebességnél a jármű megemelkedik és lebeg. Az indulásnál és a megállásnál hagyományos kerekeken gördül a jármű.

Lengyel zsebszámológépek

A világgiacon a zsebszámológépek ma már tömegcikkek számítanak. Széles körű elterjedésüket és sok milliós sorozatokban való gyárthatóságukat az integrált áramkörök és a fénydiódák alkalmazása tette lehetővé. A legelső példányok 1971-ben kerültek forgalomba, még igen magas áron. A kereslet óriási volt irántuk, így általában az elektronikában nagy hagyományokkal rendelkező országok versenyre, és megvalósult az automatizált tömeggyártás, ami a választék gazdagodását és az árak nagymértékű csökkenését eredményezte.

Talán kevesen tudják, hogy hazánk egyik neves szövetkezete — elsőként a KGST-országok között — már 1973-ban bekapcsolódott a nemzetközi versenybe. Rövidesen négy alapítványi előállítását kezdte meg Kanadából kapott alkatrészekkel. Összesen 25 ezer darab zsebszámológépet dobta piacra, meglehetősen borsos áron, s hamar kiderült, hogy nem állhatják meg helyüket a világvásáron, nem a minőség, hanem az ár tekintetében. Bebizonyosodott, mint már sok esetben is annyiszor, hogy nem kell feltétlenül a saját gyártásra törekedni, ha sokszorosan olcsóbb áron kapható a világpiac a tömegcikket. Így került sor azután svéd, kanadai, hongkongi stb. készülékek behozatalára. Újabbán Bulgária és Lengyelország is előállít, illetve összeszerel már zsebszámológépeket (a kép a lengyelországi Bydgoszczban készülő ELTRA K-741 típusú zsebszámológépet mutatja).

A miniatürizációs technika ma már olyan fejlettséget ért el, hogy a kis számológépek nagyságát nem is a belső szerkezet mérete, hanem a billentyűzet, a kijelző számsor és az áramszolgáltató telep helyszükséglete határozza meg. A készülékek „lelke”, az integrált áramkörök sokaságát rendkívül kis helyen összpontosító „chip” foglalja el a legkisebb helyen.

1976. november 18., csütörtök

ÉVFORDULÓNAPTÁR

Jenő napja

A Nap kél 6.53 — nyugszik 16.05 órákor

VÁRHATÓ IDŐJÁRÁS csütörtök estig: Erősen felhős, borult idő. Elszórtan ismétlődő, kisebb eső. Időnként megélénkülő északnyugati szél. A várható legmagasabb nappali hőmérséklet 6—11 fok között. (MTI)

KERTBARÁTOKNAK. A központi kertbarátklub tagjai november 22-én a KLTE Botanikus kertjét látogatják meg. A délután négy órákor kezdődő program szakmai vezetője Nemes Lajos.

TAR ZOLTÁN festőművész alkotásából nyílt kiállítás az agrártudományi egyetemen. A képek december 8-ig tekinthetők meg.

KÖZMŰVELŐDÉSI HÉT Püspök-ladányban. A november 19-én csütörtökön kezdődő rendezvénysorozat első napján tanácskoznak a járási művelődési házak vezetői (Művelődési Központ, 14 óra), délután fél hattól pedig a Sárreai Népi Együttműködés mutatója be Megöltek egy legényt című műsorát.

FINN HANGJÁTÉKOK HETE. A Magyar Rádió december 6. és 12. közötti műsoraiban három új bemutatott hallhatnak a műfaj kedvelői.

Menetjegyet ad az automata. A budapesti Déli pályaudvaron már régóta működik, a debreceniek még csak most ismerkednek a vasútállomás újdonságával, a SA-SIB rendszerű menetjegy-automatával. Az állomásfőnökség terve szerint a közeljövőben újabb két gép áll szolgálatba a már jelenleg is működő két automata mellett. (Fotó: Seres József)

A POLITIKAI ISMERETTERJESZTŐ HÉT mai műsorából. A szocialista közművelődés feladatai (Alföldi Nyomda, 14.30). Távolkelet rejtelmei (Építőgépgyártó Vállalat, 14.30). A tudományos-technikai forradalom filozófiai problémái (Atommagkutató Intézet, 16 óra). A fejlődő világ kérdései (TIVIZIG, 16.30).

GAZDASÁGPOLITIKA ÉS ÉLETSZIVONAL címmel Dankó István újságíró tart előadást ma, csütörtökön este hat órától Balmazújvárosban, a művelődési központban.

KÖRNYEZETVEDELEM AZ ISKOLÁBAN. Szolnok megyében az általános és középiskolák tanulmányi kirándulásainak egy részét a természeti értékek, természetvédelmi tájak megismerésére fordítják. Az osztályfőnöki órák foglalkozásain is gyakrabban szerepel majd a környezetvédelem, a környezetismeret témája.

HANGVERSENY. Nyilvános intézeti koncertet tartanak ma, csütörtökön este fél nyolctól a Zeneművészeti Főiskolán.

HARSÁNYI GÁBOR, a Thália Színház művésze mutatja be előadóműsorát november 21-én, vasárnap este nyolc órától Debrecenben, a Pódium-teremben. Jegyek elővételben a Filharmónia pénztárában válthatók.

Hetven évvel ezelőtt, 1906. november 18-án született — és 43 éves korában, 1949-ben halt meg — Klaus Mann német elbeszélő, drámaíró és publicista, Thomas Mann legidősebb fia.

Középiskolái elvégzése után újságról pályára lépett. A fasizmus térhódítása elől emigrációba vonult, melynek állomásai Amsterdam, Párizs, Zürich, Prága voltak. Klaus Mann mindenütt antifasiszta tevékenységet folytatott. 1936-ban az Egyesült Államokba költözött; 1938-ban Madridba utazott, s a fasiszták által megszállt városból megrendítő beszámolókat írt. 1942-től haditudósító volt az amerikai hadseregben.

Apjához hasonlóan élesen antifasiszta állásfoglalású, közéleti alkutú író volt, de — vele ellentétben — ő soha nem tudott eljutni a polgárság és a humánus szembeállításhoz. Megrekedt az „európaiság” (páneurópiszmus) irradás kultúrútopiájánál. A kiváló tehetségű író aktív antifasiszta tevékenységének időszakában írta legmaradandóbb műveit. Mephisto című regényében a náciizmusnak behódoló művészet züllését ábrázolta szatirikusan, míg Vulkan című regénye a télen-panaszokdó, illetve aktív-antifasiszta német emigráció művészi szembeállítását.

A KÖNYVESPOLCRA AJÁNLJUK. Mai magyar nyelvünk (Akadémiai), Kis világtalasz (Kartográfiai), Malamud: A mesterember (Szépirodalmi), Fehér Klára: Négy nap a paradicsomban (Szépirodalmi), Aczél György: Egy elmaradt vita helyett (Magvető)—Gyorsuló idő (Medicina), Horváth József: A magyar irodalom fejlődéstörténete (Akadémiai kiadó).

AZ ENERGIAHORDOZÓK GAZDASÁGOS FELHASZNÁLÁSÁRÓL, az új módszerekről tanácskoznak a szakemberek november 19-én, pénteken délelőtt Debrecenben, a MTESZ előadóteremben. A reggel nyolc órákor kezdődő előadássorozat Nagy Gábor, Vas József és Hollósi János tart beszámolót.

KATALIN-BÁL. November 25-én, csütörtökön este hét órától a BIOGAL Gyógyszergyár kultúrtermében rendezik a hagyományos Katalin-bált. A talpalávalót az Apostol és a Color együttes húzza; jegyek elővételben is válthatók a gyógyszergyárban, naponta 16 és 18 óra között.

KIJEVI VENDÉG. A napokban Debrecenbe látogatott Tancer professzor, a Sevcsenko egyetem valótörténelmi intézetének igazgatója, és megbeszéléseket folytatott dr. Póór Józseffel, az agrártudományi egyetem marxizmus-leninizmus tanszékének vezetőjével.

DZSESSZHANGVERSENY A Debreceni Dzsessz Quartett és az NSZK-beli Brassy Brew dzsessz-rock együttes ad közös koncertet november 25-én, csütörtökön este nyolc órától az Arany Bika Bartók Termében. Jegyek az Országos Filharmónia pénztárában (Vörös Hadsereg útja 20., telefon: 11-378) válthatók.

POLSKI-FIAT LICENCEK vásárlásáról tárgyal Rómában Kopec lengyel gépipari miniszter és Giovanni Agnelli, az olasz autógyár elnöke. Bielsko-Bialában jelenleg a FIAT-125 és a FIAT-126 lengyel változatait gyártják, de so van arról, hogy megvásárolják a FIAT-127 vagy a nagyobb méretű FIAT-130 licenccel.

NEMESLAKI TIVADAR kohó- és gépipari miniszter, aki delegációt vezetett Kuvaitba — majd Irakba, valamint Egyiptomba, a kairói magyar gazdasági és műszaki napok megnyitására utazott volna — Kuvaitban megbetegedett, ahol jelenleg kórházi ápolásra szorul.

BÁNYAGYUTACSOT szerelt tiszgagyalházi otthonában P. J. 13 éves iskolai tanuló. A vezélyes játék felrobant — P. J. két újját leszakította, a gyerek testvérei pedig szilánkos sérüléseket szenvedtek.

Idegenvezető kerestetik!

Idegenvezetői tanfolyamot szervez az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda debreceni kirendeltsége. Az egyhetes intenzív képzés során a résztvevők megismerkedhetnek Magyarországgal és a szocialista országok történelmével, földrajzával, fontosabb idegenforgalmi nevezetességeivel, bepillantást kapnak az idegenvezetői szakmai feladataiba. A tanfolyam sikeres befejezése után a már vizsgázott idegenvezetők megkapják az Országos Idegenforgalmi Tanács igazolványát, s bekapcsolódhatnak az ifjúsági turizmus irányításába: hazánkba érkező külföldieket kálauzolhatnak, szocialista országokba utazó magyar csoportokat vezethetnek. Az idegen nyelvet beszélő fiatalok jelentkezését december elejéig várja az Expressz Ifjúsági és Diák Utazási Iroda debreceni kirendeltsége (Vörös Hadsereg útja 77.).

Az orvos szövetsége, a technika

A Lett Köztársaság Klinikai Kórháza új műszerrel gazdagodott: az NT-01 szovjet gyártmányú neurotachometer segítségével az emberi szervezet mozgásfunkcióinak jellegzetességei vizsgálhatók. A termelési körülményeknek az ember mozgásfunkcióira való hatásának, valamint az idegrendszeri megbetegedések vizsgálatára az új berendezés lényegesen megkönnyíti az orvosok munkáját.

Hamarosan több kórházban is bevezetik a videotelefon-hálózatot, mely lehetővé teszi a páciensek „távellenőrzését”, ragályos betegség esetén pedig a beteg és a látogatók közötti közvetett kapcsolatot.

Számos egészségügyi intézmény rendelkezik már a tudó mesterséges szellőztetésére szolgáló „Lada” és „Pneumat-2” berendezéssel, melyek különösen hasznosak az elsősegély-szolgálatnál. A „Lada” ezenkívül még alkalmazható a sebészeti operációknál szükséges totál narokízis esetén is. A rigai Traumatológiai és Ortopédiai Tudományos Kutató Intézet ultrahangos berendezései, melyek szövetek vizsgálására, hegesztésére alkalmasak, gyökeresen megváltoztatják a sebészek munkáját.

Az EMR-01 típusú műszerekből, mely az ember izomreakcióinak sokoldalú vizsgálatára szolgál, már két példány működik az orvostudományi egyetemen.

PSZORIÁZIS ÉS NAPFÉNYKEZELÉS

Az erős besugárzás jótékony hatása a pszoriázis nevű bőrbetegség ellen ósidők óta ismert. Az aztékok Mexikóban naptemplomaikban pszoriázisos betegeket is kezelték. A hajózó népek ugyancsak régi megfigyelése az, hogy a pszoriázisos tengerészek állapota javult, ha hosszabb ideig trópusi vizeken hajóztak és romlott, ha az északi vizeken jártak. A pszoriázis napfénykezelésével — változó sikerrel — csaknem minden országban napjainkban is próbálkoznak. A Svéd Pszoriázis Társaság most a Kanári-

szigeteken, Las Palmasban egy szállodát bérelt ki pszoriázis betegek kezelése céljából.

JÓD AZ USZODÁBAN

Amerikai mikrobiológusok kísérletei szerint az uszodák vizének tisztítása, a vízben levő ammónia és szerves anyagok ellen a jódtartalmú víz hatásosabb, mint a jelenleg használatos klór. A jóddal kezelt víz nem izgatja a szemet. Igaz viszont, hogy a jódtartalmú víz hatásosabb, mint a jelenleg használatos klór. A jóddal kezelt víz nem izgatja a szemet. Igaz viszont, hogy a jódtartalmú víz hatásosabb, mint a jelenleg használatos klór. A jóddal kezelt víz nem izgatja a szemet. Igaz viszont, hogy a jódtartalmú víz hatásosabb, mint a jelenleg használatos klór.

lyen külön algapusztító szert is kell alkalmazni.

CIGARETTAFÜST ÉS A RÁK

Magya a nikotin nem rákkeltő hatású, de amerikai tudósok legújabb vizsgálatai szerint elősegítheti a dohányfüstben levő rákkeltő anyagok hatását. Kísérleteik szerint, ha egerek bőrét rákkeltő benzopirén-származék oldattal ecsetelték, a kísérleti állatok 37 százaléknál lépett fel bőrrák, míg ha az oldatot hígították, az arány 80 százalékra emelkedett.

Automata áruház

A jövő áruházában, éttermeiben egyre kevesebb lesz az eladó, a pénztár. Munkájuk nehezt fokozatosan átvészlik az eladónak, vevőnek egyaránt időt és bosszúságot megtakarító automaták. Tokió egyik peremvárosában már a jelenben megvalósították a jövőt. Párját ritkító megoldású áruházat hoztak létre, ahol csupán egyetlen személy, a pénztáros teljesít szolgálatot. A vásárlók a bejáratnál egy kosarat és egy 3 milliméter vastag magnetizált lapot kapnak, ezekkel járják végig az automaták szegélyezett folyosókat. Ha valamelyik árucikket meg akarja vásárolni a vevő, jól megsejmelheti az üvegen keresztül, majd azt követően a kiszolgáló automata jobb oldalán található nyílásba kell illesztenie a mágneses lapot. Amikor megnyomja az árucikk megnevezésével megjelölt gombot, a rekesz (szekrény) kinyílik, az áru kivethető, a kosárba helyezhető. Kiemelen-

dő a nyílásból a mágneses kártya is, amelyre a gombnyomás pillanatában alkalmas módon — láthatatlanul — ráíródott a kiemelt árucikk ára. Ha a vásárló a kosárba összegyűjtötte mindazt, amit venni akart, a pénztárhoz megy. Ott az áruház egyetlen személye az elszámoló gépbe helyezi a magnetizált lapot, s pillanatok alatt már meg is jelenik a gépi összesítés eredménye, a fizetendő összeg. A gyors összegezzel egy időben a gép egy kis számlát is kiállít, amit a vásárló megkap, hogy ha akarja, tételes ellenőrzést végezhesen. A kis számla kinyomtatásának megtörténtekor a mágneses lapról — akárcsak a magnetofonszalagról — törölődnek a vásárlás közben odakerült jelek, újra kiadható a lap. Az elszámoló gép természetesen „saját magának” is feljegyzi a bevétel összegét. A pénztárgép leolvassa a magnetizált lap jeleit.

